

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2020/10

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

Közreműködtek:

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti: dr.Hermán M. János és Szomor Attila.

Albertje Alkema-ten Hoeve, Faggyas Sándor, Hermán M. János, Kiss Réka, Nagy Tibor Sándor, T. Németh Sándor, Laura Snijders, Snijders-Dósa Tünde, Téglásy Sándor, Urbán Ákos, ds.Hans Végh

Szolgálati rend az egyházközségünkben:

2020. január 12., Igét hirdet: Hermán M. János

2020. február 9., Igét hirdet: Kelemen A. Csongor

2020. márc. 8., A liturgiai szolgálatot Hermán M. János nyug. lp. végzi. Az igemagyarázatot Németh Piroška református vallástanár tartja

2020. június 1., Pünkösdi Szabadtéri istentisztelet Urkőn. Igét hirdet: Kelemen Csongor. Visszanézhető itt: <https://www.youtube.com/watch?v=GjWv4qLfoHg>

2020. június 14., Testvértalálkozó, Zeistben. Szabadtéri istentisztelet a cserkészeti központ udvarán. Igemagyarázattal szolgál Németh Piroška vallástanár. Liturgia: Hermán M. János nyug.lp.

2020. július 12., Helyszín: Zwolle, Plantagekerk. Igézhirdetés: Kelemen Csongor. Konfirmandusok bizonyágtétele: Németh Piroška. Konfirmandusok fogadalmötétele és üdvözlése az egyházközség nevében: Hermán M. János és Urbán Ákos gondnok.

2020. augusztus 9., Istentisztelet a szokásos helyen, a zwollei lutheránus templomban. Igézhirdető: Kelemen Csongor.

2020. augusztus 23., Igézhirdetés, keresztesítés, ünnepi megemlékezés Szent István királyunk államalapításáról. Szolgál Hermán M. János.

2020. szept. 13., Igézhirdető: drs. Kelemen Csongor.

2020. október 11., Igézhirdető: drs. Kelemen Csongor. Tárnok Eszter presbiteri beiktatását is nt. Kelemen A. Csongor végezte

2020. október 25 Ünnepi megemlékező isstentisztelet. Szolgál Nagy Tibor Sándor

2020. november 8.

2020. november 29., Advent ünnepe. Igézhirdetés, úrvacsoraosztás.

2020. december 13.

2020. dec. 26., Karácsony Másodnapja, Úrvacsora

Az istentisztelettel egy időben folyik a vasárnap iskolai foglalkozás a gyermekekkel, azután pedig szeretetvendégség keretében beszélgetünk egymással. Sátoros ünnepeink másodnapján úrvacsoraosztásra kerül sor, d.e. 11 órakor.

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Lelekipásztörök: dr. Hermán M. János és drs. Kelemen Csongor Attila. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Németh Piroška, Truczka József és dr. Berta Balázs. Diakónusok: dr.Berta-Érsek Réka, Bodor József, Czimbalmos Klára. Orgonista: dr. Robert Helder

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként van említve.

Info: jhermanm@gmail.com, Tel: 038-4233247 – refistentiszteletzwolleban

Web oldalunk, vagyis a honlap jelzete: <https://zwolleireformatus.nl/> Webmester: Téglásy Sándor

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

LEGYEN 2020 TOVÁBBRA IS A HAZATALÁLÁS, AZ ISTENRE ÉS A MAGYAR EGYMÁSRA

TALÁLÁSNAK AZ ÉVE

Reméljük, hogy az esztendő a nemzeti összetartozás erősödéséért imádkozva fejezhetjük be: a 2020 dec. 6-iki Kárpátmedencei Református Imanap tematikáját a Kárpátaljai Nőszövetség készíti elő.

Olvasóinknak jó egészséget, áldott megemlékezéseket kívánunk október 23., október 31. és november 1. alkalmával!

1956 Angyal, te beszélj a csodáról!

Királyi örökség

„Mi tudjuk, hogy más nem segít, csak az idő. Az időben még a vízcsöppből is cseppkő lesz: olyannak kell lenni, mint a kő, meg kell kövesedni...” – idézi 1957-es naplójában Márai Sándor nyolcvanhárom éves édesanyjának a forradalom után neki írt levelét.

„Mi, magyarok megtanultuk, mert sokszor átéltük, hogy – mint a nemzetiszocialista német birodalom és a bolsevik orosz birodalom halálos szorításában őrlődő Magyarország második világháború alatti utolsó legitim miniszterelnöke, Kállay Miklós írta – soha nem kaptunk segítséget onnan, ahová a szívünk húzott, akiket választottunk a múltban és a jelenben: a Nyugattól, de ha „Kelet nyugatra szakadt” népének ez a sorsa, ez a hivatása, akkor vállalnunk kell! S mi vállaltuk Bocskai-ival, Bethlennel, Zrínyivel, Rákóczi-ival, majd 1848–49-ben és 1956-ban is.

A magyar forradalom első évfordulóján Albert Camus Párizsból arra intette a nyugati világot: „A magyar vér oly nagy értéke Európának és a szabadságnak, hogy óvnunk kell minden cseppjét.” Miért? Mert „a legázolt, bilincsbe vert Magyarország többet tett a szabadságért és az igazságért, mint bármelyik nép a világon az elmúlt húsz esztendőben”. A Nobel-díjas francia író szerint a magyar munkások és értelmiségiek „királyi örökséget” hagytak Európára: a szabadságot.” *Faggyas Sándor*

A magyar forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulóján Hollandia magyarsága a magyar- és a holland állam közjogi méltóságainak részvételével egy ökumenikus istentiszteletet követően emlékezett 1956 október 23. világtörténelmi eseményére. Helyszín: a hágai Kloosterkerk ősi temploma.

A rendezvényen dr. Kocsis András, Magyarország hágai nagykövete, Bert Koenders holland külügyminiszter, Potápi Árpád János nemzetpolitikaért felelős államtitkár, valamint Gábor Dzsingisz volt holland mezőgazdasági államtitkár, '56-os menekült, a Hollandiai Menekültszervezetek elnöke mondott ünnepi beszédet. A nagyszabású megemlékezést a magyar zenei előadások tették teljessé. Válogatott művek sora hangzott el Tóth

Valentina (zongora), Szalai Éva (zongora), Kovács Katalin és Bálint Gábor (ének), a Burján Orsolya vezette Amszterdami Magyar Kórus, valamint a Hegyi Barnabás által vezetett Magyar Kórus és Zenekar előadásában. Hoeks-Györky Zsuzsa szavalta Márai Sándornak a „Mennyből az angyal” című versét.

Urbán Ákos gondnok testvérünk, a Hollandiai Magyar Szövetség elnöke, egy pillanatra a kezünkbe adta az 1956-os magyar menekültek zászlóját, amelyet Potápi Árpád János államtitkárral meghatottan szemléltünk.

<https://www.mostmagyarul.nl/kroniek/herdenking-hongaarse-opstand-van-1956-in-oktober-2016-te-den-haag>

Ezt a szimbolikus kincset a cserkészek hozták be az ünnepség kezdetén, majd szabályosan tisztelegtek és felvonták a templomban. Ritka élményt jelentett, sokan könnyeztek, akárcsak a nemzeti imádságunk elhangzásakor.

<https://haga.mfa.gov.hu/news/hagai-megemlekezes-az-1956-os-magyar-forradalomrol-es-szabadsagharcrol>

Ennek a zászlónak a történetéről egy pár évtizeddel ezelőtt dr. Tanczos Ottó beszélt nekünk egy ouwsterhaulei magyar istentiszteleten, amikor tiszteletét tette Henry Kammer barátunk társaságában. Az ereklével valójában 2011-ben, egyházkerületi tanácsosként találkoztam Rotterdamban, amikor Tőkés László királyhágómelléki püspök, Balkenende és Lubbers volt miniszterelnökök is jelen voltak a díszvendégek sorában.

A rotterdami megemlékezésről annakidején sajtóbeszámolót írtam a Tánczos Ottó kérésére, de valahogyan elmaradt a publikussá tétele. Újraolvasva úgy véljük, hogy utólag is érdemes a közlésre.

<https://youtu.be/RbpmlkORRYI>

Tánczos Ottó szemtanúja volt a harctérről származó lobogó megérkezésének. Juliánna királynő 1956. nov. 15-én együttérzően szólt a menekült magyarokhoz a holland rádióban, magyarul is köszöntötte a menekülteket: „Isten hozott Benneteket Hollandiába! Később, nov. 19-én pedig a Julianahal, az utrechti Jaarbeurs akkori csarnokában találkozott az érkező magyar menekültekkel. Ekkor történt, hogy egy János nevű szabadságharcos egy fekete gyászszalagos magyar zászlóval ajándékozta meg a királynőt, elmondva, hogy ezt ő a budapesti csatatérről hozta, ahol az orosz hadsereggel küzdöttek. Ezt a zászlót ma holland királyi levéltárban őrzik és öt évenként tekinthető meg a szabadságharcra való megemlékezésen. --- November 4-én a szovjet tankok lerohanták az országot, és erről, Drees miniszterelnök társaságában, Tüski István lelképásztor is beszélt a holland rádióban. Nemsokára négy vagy öt ezer magyar menekült érkezett az országba.

MAGADRA HAGYTUNK TÉGEDET

Mind a mai napig kerülnek elő jelek, nyomok és vallomások erről a 12 napig tartó, világrengető forradalomról és apránként beépülnek a köztudatba. Mert 33, azaz harminchárom évig erről nyilvánosan nem beszélhettünk otthon. Most például ideje van egy spanyol jezsuita pap-költő versének az ismertetésére. Ramon Cué Romano 1957-ben kiadott (*Sangre de Hungaria: Magyarország vére*) verses kötetében található a „Magadra hagytunk tégedet” című vers.

Kicsi hűgunk, te drága!
Magadra hagytunk Tégedet.
Míg fényes nappal Rád törtek gyalázva,
S Európa szívéből letéptek rőt kezek.
Keresztútján a művelt
világnak
Magadra hagytunk Tégedet.
Hogy körülálltuk földre tiprott tested,
A hulló jaj és forró vér felett,
Melynek árjával bepermetezted
Ruháinkat, - mi csak szónokoltunk és vitatkoztunk,
De senki előre egy lépést se tett,
Csak kezeinket emeltük az égnek,
S magadra hagytunk Tégedet.
Szemünk láttára tapostak a sárba,
Nem távoli őserdők megett,
De Európa szívében, hol drága
Múltunk őre a Fórum és a Parthenon meredt
A dómokra, mely visszhangként hordta
A vádat, amit Dante emelt érted,
Hogy bölcsesség, jog széthullt darabokra
S Beethoven dala kilencszer zokogja:
Az életünk új barbár korba tévedt.
S bár vállainkon húsz évszázad súlya,
Elárultuk múltunkat és újra
Vak félelembe fúlt a tett,
S magadra hagytunk Tégedet.
Bűvölten néztük mozdulatlan
Hogy gázol át törvényen az ellen,
S a szörnyetegnek végső pillanatban
Hogy étvágya beteljen
Áldozatként a szörnyű lakomára
Kis hűgunkat dobtuk oda s holnap
Új áldozatra vajon kit sorolnak?
Bűnöd csak az volt, hogy a szabadságot
Kívántad, mint a kék magas

Büszke királya a sas.
 És annyi volt hős fiadnak vétke,
 Hogy hitvesüket úgy hívták “enyém”,
 Hogy anyjukat is úgy hívták “enyém”,
 Hogy lányukat is úgy akarták hívni,
 S a földbe, melybe búzát s vért vetettek,
 “enyém”-nek hívták a hazát, történelmet.
 Óh Isten mondd hát vétek ez?
 Ezért tiportak le, s mi szabadok
 Magadra hagyunk Tégedet!
 Kicsiny hűgunk, te drága Magyarország!
 A lelkünk mélye és a városok
 Jazz-hangos éje, karikás-szemű hajnalok
 A vádat hordják,
 Hogy letiportak s friss véred kiált
 A szabad ember folttalan ruháján
 A munkások olajos öltönyén
 S a vasárnapi vasalt nadrágokon...
 Nincs, ki lemossa véredet,
 Mit vád-piros ajakkal égetett
 A homlokunkra húszezer halott:
 - “Világ porondján fényes nappalon
 Megint magunkra hagyatok!” -
 És üldözni fog majd e bűnnek árnya:
 A béke szavát elfojtja a jaj,
 A szabadság új árulást takar.
 S ha ajkunk olykor igazságot hirdet
 Saját vétkünkkel hazudtol meg minket,
 Mert lelkük mélyén érzik már a népek,
 Hogy bűneiknek súlyos agyaglába
 Megindult és sár tapad nyomába
 És árulásuk, árulásba hal,
 És nincs nagy nemzet, addig míg e bélyeg
 Rajtunk ég, - és homlokunk az égnek
 Nem tárhatjuk, hisz láncban a magyar.
 Mert Európa szívében előttünk
 Fényes nappalon megtörténhetett,
 Hogy meggyaláztak szép kicsi hűgunk,
 S mi magadra hagyunk Tégedet.

Fordította Tollas Tibor

A magyar forradalmi zászlóhoz kapcsolódó 1956-ra emlékező összeállításunkat egy ismeretlen fotográfus felvételével zárjuk. Vlaardingen városában 1956 novemberében a szomorú magyar hírek hallatára a Grote Kerk tornyában félárcbocra eresztették a holland zászlót....

Rotterdamban 1956-ról emlékeztek

Tőkés László püspök, az Európai Parlament alelnöke beszédet mondott az ünnepségen.

Dr. Hermán M. János

A Hollandiai Magyar Szövetség meghívására érkezett Rotterdamba Tőkés László püspök, az E.P. alelnöke, akinek részvételével népes gyülekezet keretében tartottak ökuménikus istentiszteletet. A hollandiai magyarok 2011 október 23-án az impozáns rotterdami Groothandelsgebouw nyolcadik emeletének nagytermében Mustó Péter római katolikus és Tüski Márta református lelkészek igehirdetését hallgatták meg, ezt követően számosan éltek a szent jegyekkel. (A liturgia művészi színvonalát zongorajátékával Tóth Valentina biztosította, akit tizenhat éves kora ellenére már ismert tehetségként tartanak számon az országban.)

A délutáni megemlékezésre több mint háromszázan érkeztek, és a holland, majd a magyar himnusz eléneklése után dr. Tánczos Ottó, a H.M.Sz. elnöke köszöntötte az egybegyűlteket.

Kiemelten üdvözölte a díszvendégeket, Tőkés Lászlót, az E.P. alelnökét, a két volt hollandiai kormányfőt, Jan Pieter Balkenende és Ruud Lubbers professzorokat, dr. Sümeghy Gyulát,

Magyarország hollandiai nagykövetét, gróf Festetics Dénes tiszteletbeli konzult, a hollandiai Johannita Lovagrend coadjutorát, De Savornin Lohman urat, valamint a politikai élet és az egyházak képviselőit.

A meghatódott jelenlévők felállva fogadták annak az 1956-os zászlónak a méltóságteljes behozatalát, amelyet az 1956-os menekültek aannakidején Juliánna királynőnek ajándékoztak, és amelyet a mai napig a hágai királyi levéltárban őriznek. A cserkészek, a magyar gyermekek és a magyarsághoz családirag vagy barátirag kötődő holland ifjak zászlóvivő csapatának a látványa azt jelezte, hogy ők lesznek az örökösei, a jövőbeli képviselői mindannak, amit az a harcból kimentett magyar zászló szimbolizál.

Hollandia 1956 novemberétől öt ezer magyar menekültet fogadott be, illetve még ezreknek biztosította a továbbjutást egy harmadik országba, miután az orosz seregek vérbefojtották a magyar szabadságharcot. Hollandia lakosai azonnal felismerték, hogy a kommunizmus hazugság-tengerének gátjain a magyarok vitézi módon vágtak részt, akárcsak annakidején a saját őseik. Küzdelmük világviszonylatban igazolta, hogy semmilyen erőszak nem állhat útjában a rab nemzetek szabadságvágyának.

Jellemző, hogy 1956-ban a tüntető holland polgárok tiltakozása nyomán az amszterdami Sztalin utca nevét nyomban Szabadság sugárútra változtatták és országosan megkérdőjelezték a baloldali pártok tevékenységének a vélt hasznát.

A magyarok iránti történelmi fogantatású szimpátia elevenen élt a holland nép emlékezetében. A három ezres létszámot is meghaladó diákperegrinatio, a 26 magyar református gályarab lelkészt kiszabadító Michiel de Ruyter tengernagy 1676-os hősi tette, valamint a holland egyházak harminc ezer magyar gyermeket tápláló és felkaroló akciója ma is beszédtema. A sajátos, egyházi töről fakadó holland empátia is hozzájárult ahhoz, hogy az 1956-os magyar menekülteket keresztyéni szeretettel és jóindulattal fogadták be. Erről tanúskodtak a teremben jelenlévő testvéreink is, akik Hollandia integrált és megbecsült állampolgárai közé tartoznak.

A hangszeres zenével, népdalok éneklésével, magyar népi táncokkal beosztott délutáni

ünnepe keretében az 1956-ban született **Balkenende** volt kormányfő hollandul elhangzott beszédéből kiemeljük a magyarok iránti elismerését, hiszen a szüleitől sokat hallott a megszállt kelet-európai országok népeiről, főleg a magyarok küzdelméről.

A CDA tudományos politikai intézetének igazgatójaként 1990-től kezdve számos alkalommal járt Magyarországon, számára a holland Kuyper Ábrahám, az indiai Gandhi és az amerikai Martin Luther King életműve példaértékű, a hallgatóságot pedig arra bátorította, hogy nem szabad lemondani a keresztyén értékelvűség alkalmazásáról. A mai nap is örömmel köszönti az Európai Parlament prominens képviselőjét, alelnökét, Tőkés Lászlót, akinek a története beszédesen tükrözi azokat az értékeket, amelyekért őt Hollandiában a Geuzen Penning kitüntetésével jutalmazták húsz évvel ezelőtt. Ezzel a díjazással azokat az ellenállókat tisztelik meg, akik a szabadságért és az igazságosságért küzdenek és akik ezen értékeket állhatatosan képviselik egy reménytelennel tartott helyzetben és korszakban.

Balkenende miniszterelnöknek a budapesti Károli Gáspár Egyetem a keresztyén értékrend képviselőtéért adományozta a diszdoktori címet. Elmondta, hogy amikor Magyarország az EU tagja lett, ez neki különös elégtételt jelentett.

Ma is bízunk abban, hogy a világot sújtó válságok ellenére a magyarok megoldásokat találnak

az ország egyensúlyának a megőrzésére.

Angolul mondott köszöntőjében **Sümeghy Gyula** nagykövet, aki 2011 januárjától tölti be az itteni szolgálatát. A magyar felzárkózásról, az eddigi jó kapcsolatok ápolásáról és bővítésének szükségességéről beszélt. A magyar nép háláját tolmácsolta azért, hogy nehéz időkben

volt hely a menekültek számára ebben a kicsiny és sűrűn lakott országban.

A magyar szabadság kiharcolása nem volt könnyű, de egy nép akarata egyszer megálljt

parancsolt a túlerőnek. Ma az európai népek közösségében vívott ki tiszteletet az ország

az elmúlt fél év kormányzási ciklusában.

Tőkés László püspök, az E.P. alelnöke református teológusként zsoldáridézetel köszöntötte

az emlékezőket, miközben a történelmi magyar zászlót vette kézbe, és a pulpitusra helyezve láttatta még jobban a közönséggel a magyar nemzeti színeket egykoron áthúzó fekete gyászszalagot. A találó idézet így hangzik a 60-ik zsoltár 6-7 verseiben: „Adtál a téged félőknek zászlót, melyet felemeljenek az igazságért. Hogy megszabaduljanak a te kedveltjeid: segíts miniket jobboldal és hallgass meg minket!”

A zászlóbontás mindenkor jel volt az ellenállásra olyan helyzetekben, amikor az élet védelme érdekében már csak ehhez az eszközhöz folyamodhatott

Istennek a népe.

Akkor, 1956-ban, ismét vérükkel szereztek jogot a szabad hazához a magyarok, úgy amint azt a norvég Henrik Ibsen verse fejezte ki az 1848-49-es magyar szabadságharc letörése után. Ibsen látnoki látása beteljesült, a győzelmes ifjú hadsor mára elérte, hogy magyarnak lenni (végre) jó!

Henrik Ibsen: Magyarország / Til Ungarn:

*Magyarország felől fakón nem dörög a harc zaja már!
A csataterőről sóhajok és haldoklók jajsza száll,
hozza az éji csöndön át a hírt, a búskomort, a gyért,
hogy nincsen többé a magyar, utolsó harca végetért.*

*A szabadsághős seregen barbárok vad hordája dúl, –
a romokra felhág megint a zsarnok, és gyilkol vadul.
Bíborruhás uralkodók, örvendjete! hisz diadalt
szerzett az erőszak megint, – s a szabadság lángja ki-
halt.*

*De a rabság éje múltán hajnalpír fut égre újból,
s szabadságért holt hőseid fölkelnek halottaikból,
csatlakoznak azokhoz, kik a Visztula mentén veszttek,
s azokhoz, kik verpadokon német földön elvéreztek.*

*S midőn a trónok ellen fölkel a fiak haragja
ősziraként, s leomlik a zsarnokság ősalapja, –
büszke harci jelszavakért, magyar, neved dörög akkor
hőseidnek tisztelegve a győzelmes ifjú hadsor!*

Emlékeztessünk arra, hogy a francia Albert Camus „A magyarok vére” című kiadványában a divatos baloldali árral szembeszegülve írja a forradalomról: „Létezik egy igazi Európa, mely abban egységes, hogy az igazság és a szabadság nevében ellenszegül a zsarnokságnak. A magyar szabadságharcosok ezrei ma ezért az Európáért halnak meg.”

Az otthonmaradottakat, az igazságért harcolókat 1956-ban és később is, vagy kivégezték vagy bebörtönözték. Magyarországon de a szomszédos országokban még mindig várat magára az igazságtétel, nem is beszélve a jóvátételről.

Nürnbergben volt egy világper, ott és akkor elítélték a háborús bűnösöket, a kommunizmus pere azonban még mindig várat magára, akadályozzák a bűnök kiderítését. (Emlékezzünk a Zétényi–Takács-féle törvényjavaslat félretételére is.)

A jelenlévők is mennyi mindent mondhatnának el a

múltról, amikor jogfosztottakként

kényszerültek hazájuk elhagyására. Néhai Tüski István református lelkész utazásai az osztrák határra, vagy a menekültek elszállásolása: nem kis gondot okozott és *találékonyságot kívánt*. Erről sokat beszélhetne még a tanúk közül Tánczos Ottó vagy Tóth Miklós, akik szintén hatékonyan szolgáltak azokban az időkben.

A magyarok szárnyaló szabadságvágya meghatotta a világ népeit, mára pedig a gyümölcs beérni látszik, de még sok a tennivaló. Gondoljunk csak a közelmúlt-ra, amikor a magyar forradalom és szabadságharc ötven éves évfordulóján az akkori hatalom veszélyes fellépéssel, szemkilövéssel és kardlapozással verte szép az emlékezők seregét Budapesten. Nemzetünk a legutóbbi szavazással válaszolt az akkori brutalitásra és az országos hazudozásra, így akarván lemosni a gyalázatot.

Magyarország, a magyar név ismét szép lett a közel-múltban, amikor Orbán Viktor kormánya

heroikus feladatok megoldását vállalta tisztességgel. Ajándékként tekintsünk a magyar állampolgárság alanyi jogon történő megszerezhetőéhez, amelynek az értékét felerősíti az, hogy erről egy emberöltővel ezelőtt csak álmodni mertünk.....Ez vezetett és vezet folyamatosan a nemzet határokon *fölötti újraegyesítéséhez*.

Beszéde záró részében Tőkés László köszönetet mondott Hollandia vezető politikusainak, lakosainak és egyházainak a hajdani menekültek istápolásáért. Kérte a jelenlévőket, hogy

ragaszkodjanak az Ige üzenetéhez, ahhoz a viharvert zászlóhoz, amelyhez annyi éltető emlék

fűződik.

Az emlékünnepegy szervezői külön köszönetet mondtak *Tóth Miklósnak, aki a Mennyből az angyal, vagyis a Márai Sándor versének átélő elmondásával adózott* 1956 emlékének.

Márai Sándor: Mennyből az angyal

Mennyből az angyal - menj sietve

Az üszkös, fagyos Budapestre.

Oda, ahol az orosz tankok

Között hallgatnak a harangok.

Ahol nem csillog a karácsony.

Nincsen aranydió a fákon,

Nincs más, csak fagy, didergés, éhség.

Mondd el nekik, úgy, hogy megértsék.

Szólj hangosan az éjszakából:

Angyal, vigyél hírt a csodáról.

Csattogtasd szaporán a szárnyad,

Repülj, suhogj, mert nagyon várnak.

Ne beszélj nekik a világról,

Ahol most gyertyafény világol,

Meleg házakban terül asztal,

A pap ékes szóval vigasztal,

Selyempapír zizeg, ajándék,

Bölcs szó fontolgat, okos szándék.

Csillagszóró villog a fákról:

Angyal, te beszélj a csodáról.

Mondd el, mert ez világ csodája:

Egy szegény nép karácsonyfája

A Csendes Éjben égni kezdett -

És sokan vetnek most keresztet.

Földrészek népe nézi, nézi,

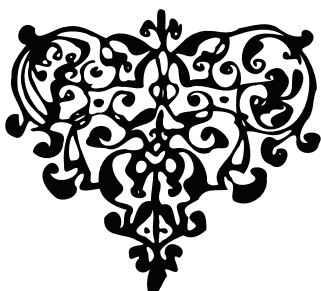
Egyik érti, másik nem érti.

Fejük csóválják, sok ez, soknak.

Imádkoznak vagy iszonyodnak,

Mert más lóg a fán, nem cukorkák:

Népek Krisztusa, Magyarország.

Avanti ragazzi di Buda

Hivatalos ünnepi dal lehet Olaszországban az Előre budai srácok

MH/MTI 2020. október 6.

Törvényjavaslatot terjesztett be Claudio Barbaro, a Liga jobboldali olasz ellenzéki párt szenátora azért, hogy az Előre budai srácok dal az olasz állam hivatalos ünnepi dalává váljon és bekerüljön a tantervbe is - erről maga a politikus számolt be kedden.

1956. október 23. forradalom, Budapest

Fotó: cultura.hu

Az Előre budai srácok, előre pesti srácok refrénű dalt Pier Francesco Pingitore dramaturg, rendező szerezte 1966-ban. A dal elterjedt az olaszországi labdarúgó-stadionokban, a jobboldali fiatalok jelképes dalává vált. A Giorgia Meloni vezette Olasz Testvérek (FdI) tavaly szeptemberi római találkozásán a közönség ezt a dalt énekelte el az ott felszólaló Orbán Viktor miniszterelnöknek.

Claudio Barbaro hangoztatta, hogy az 1956-os forradalom fiatal harcosairól szóló, olaszul Avanti ragazzi di Buda címmel ismert dal az olasz köztársaság alapjait képviselő értékeket hordozza magában.

A Liga párt szenátora és kollégája William De Vecchis törvényjavaslatot nyújtott be a dal hivatalos elismerése érdekében. „Szükség van erre mindazok számára, aki szeretik hazájukat. Ez a forradalom dala az elnyomókkal szemben a szabadság visszaszerzésére” - mondta Claudio Barbaro.

A szenátor azután tette javaslatát, hogy a kormányerő Demokrata Párt (PD) képviselői a partizándalként ismert Bella ciao elismerését javasolták. Elfogadás esetén a javasolt dal kísérheti a hivatalos eseményeket, és bekerül a tantervbe is.

A Liga politikusa kifejtette, az Előre budai srácok képviseli „a szabadság egyetemes, pártoktól független értékeit, nem pedig a Bella ciao, amelynek erős politika felhangja van”. A Bella ciao dalt az olasz baloldali mozgalmakon szokták énekelni.

Claudio Barbaro hozzátette, a 20. század Európában borzalmakat szült, „a két világháború és a kommuniz-

mus is mély sebeket hagyott (..) különös tekintettel a magyar nép 1956-as forradalmára, amely kontinensünk közös örökségének számít, az első hasadás volt a vasfüggönyön”.

Barbaro kijelentette: „úgy értesült, hogy az Előre budai srácokat a magyar iskolások mindkét nyelven énekelik, ezért helyes, ha ezt a himnuszt az olasz tanulók is megismerik a hősiesség és a szabadság történetére szimbólumaként”.

„Avanti ragazzi di Buda” https://youtu.be/0cGNnFj_jvw

Placid atya: A túlélés szabályai

– Első szabály: A szenvedést nem szabad dramatizálni. Attól csak gyengébb leszek, márpedig a szenvedés elviselésére minden energiámra szükségem van. Mi ezt úgy csináltuk, hogy nem engedték, hogy valaki is elkezdjen panaszkodni. Ha valaki elkezdett panaszkodni, akkor az első fél mondat után leállítottuk, és azt kértük, hogy beszéljen a szakmájáról. A tíz év alatt annyi szakmát tanultam, hogy borzasztó. (...)

– A második szabály: Keresni kell az élet apró örömeit, mert az is van, csak azt nem vesszük észre. Nem volt könnyű megtanulnunk ott abban a nyomorúságban, hogy az életnek vannak apró örömei. Észre kell venni, és meg kell öröendezni, mert ez az életnek a művészete. (...)

– Most jön a harmadik szabály: Ha nem értek egyet azzal, hogy én hangya vagyok velük szemben, akkor nekem ebben a szituációban kell megmutatnom, hogy igenis többet érek, igenis értékesebb vagyok, igenis nemesebb vagyok, igenis emberibb vagyok, különb vagyok, mint az a géppisztolyos. Ez mozgósítja az energiákat. (...) Ez apróság, de rengeteget jelentett az önbecsülésünknek. Akibe belerúgott tíz esztendeig, aki akart, akit meggyalázott az, aki akart, most megmutattuk, hogy különbek tudunk lenni. Számunkra rengeteget jelentett, hogy emberek vagyunk, hogy igenis különbek vagyunk, mint ők.

– A negyedik szabály így szólt: Akinek van hová kapaszkodnia, annak könnyebb elviselnie a szenvedést. Nekünk hívó embereknek volt hová kapaszkodnunk: a Jóistenbe, és ezért nekünk könnyebb elviselni a szenvedést. Hozzáfüztük még azt is, hogy Ő, a hatalmas Isten, Ő is akarja, hogy túléljük, és ez valami nagyon nagy dolog volt.

A 93 éves Olofsson Placid atya egyszer azt mondta, hogy ő volt a legboldogabb ember az egész Szovjetunióban, mert megtalálta a hivatását. Olofsson Károly Placid OSB életének 101., szerzetességének 84., áldozópapságának 78. évében, a betegek szentségével megerősítve, 2017. január 15-én hunyt el.

Elvis Presley elhíresült dala

1957 január havában hangzott el a Peace in the Valley

Elvis egyik koncertjén az utolsó szám bemondója mindenkit felhívott, hogy adakozzanak a magyaroknak. Ennek nyomán huszonhatmillió svájci frank értékű adomány érkezett Magyarországra. A Kádár-rendszer titkolta az Elvis akkori fellépését és a híres gospel szövegét, de a szögesdrótos határzár lebontásával meg a „keletnémetek” Ausztriába való átengedésével a közvélemény számára is megjelenhetett a magyarokkal szimpatizáló énekestárról szóló legenda. Ismeretes, hogy 2011-ben Budapest díszpolgárává nevezték ki Elvist és parkot is neveztek el róla a Margit-híd budai hídfőjének közelében. A Magyar Elvis Klub, mint az első „vasfüggöny” mögötti Elvis-klub, 1982-ben alakult meg a Villanyszerelő Ipari Vállalat KISZ-klubjának égisze alatt, mivel a Kádár-rendszerben tilos volt magánklubot alapítani. „Molnár György, a Magyar Elvis Klub egykori tagja a mai napig őrzi azt a papírdobozt, amelyen ez áll: 'Az amerikai nép adománya.' – A csomagot, amelyben emlékeim szerint sajt, tejpor és kakaó volt, édesanyám azért kaphatta, mert akkor már egyedül nevelt engem és az öcsémet, valamint velünk élt még a nagymamám, akinek semmilyen jövedelme nem volt – idézte fel a Demokratának az ötvennégy évvel ezelőtti történeteket, miközben a dobozban lévő családi fényképeket mutatja.” Forrás: <https://demokrata.hu/magyarorszag/elvis-szerette-magyarorszagot-80069/> A dal szövege magyarul:

Béke a völgyben

*Fáradt vagyok és elcsigázott
Magányosan utam végén járok
Míg az Úr nem szólít magához.
Bár a reggel csupa fény,
De a lámpás mindig ég,
Mert az éj, mint tenger, oly sötét.
Béke vár a völgyben rám
Örök béke nemsoká.
Béke a völgyben, s az Úr vár rám
Nincs több baj és szomorúság,
A fájdalom távol jár.
Béke vár a völgyben rám
Örök béke, nemsoká...*

Ezt a spirituálét Zwollében az első magyar istentiszteleten, 2017 október 22-én olvasta fel Hermán M. János. A csatolt fényképen Téglásy Simon Jakab gyújtja meg az emlékezés gyertyáját. (Dr. Marác László professzor tervezett előadása objektív okok miatt akkor elmaradt. Drs. Pascal Huiting katolikus lelkipásztor a lemmeri katolikus templomban látható Mindszenti bíboros féle felírat történetét mondta el.)

Kiss Réka: 1956 és a református egyház

Részlet

A börtönbüntetések mellett számos lelkipásztort, presbitert sújtottak a megtorlás jogon kívüli eszközeivel is. Több tucatra tehető azoknak a száma, akiket súlyosan bántalmaztak, vagy megfosztottak állásuktól. S az ötvenes évekhez hasonlóan számos esetben újfent az egyházi bíróságokra bízta a forradalom egyházi szereplőinek megbüntetését. Bartha Tibor 1959. decemberi, első püspöki jelentése szerint a tiszántúli egyházkerületben összesen 72 lelkipásztor kapott valamilyen okból „új szolgálati helyet”. A névsoron végigtekintve, nyilvánvaló, hogy nagytöbbségüknek a forradalom alatti szerepvállalása büntetéseképpen kellett megválnia gyülekezetétől.

A politikai rendőrség egy korai, 1957 nyári adata szerint 49 lelkész ellen foganatosítottak 1956-os szereplése miatt operatív intézkedést. A református lelkészekkel szembeni leggyakoribb vád a Nemzeti Bizottságokban való szerepvállalás volt. Miként Ladányi Imre géresi lelkész elleni vádirat fogalmazott: „Mivel Ladányi, mint református pap legértelmesebb ember volt közöttük, így hallgattak az ő véleményére és csak olyan határozatok születtek, melyekkel Ladányi is egyetértett.” Ladányi Imre ezért másfél év börtönbüntetést kapott. Hasonlóképpen, az új, helyi önkormányzati szervezetben való szerepvállalása miatt Nagy

Kolozsvári István szentgyörgyvölgyi és Szenczy Győző nábrádi lelkészt 3-3 év, Vincze Ferenc kiskőrösi lelkészt 2 év, Tussay János pocsaji lelkészt másfél év, Tóth Dezső tiszakürti lelkészt pedig 14 hónap börtönre ítélték, hogy csak néhányat említsünk a hűségükért, helytállásukért súlyos meghurcoltatást szenvedett lelkészek névsorából. A Megújulási Mozgalomban való részvételéért Bán István nyíregyházi lelképásztor nyolc év börtönbüntetést kapott. Tudjuk, az ő különösen súlyos ítéletében közrejátszott, hogy személyére egyházi eljárója, a kommunista párttal jó kapcsolatot ápoló Békefy Benő hívta fel a hatóságok figyelmét.

A legsúlyosabb ítéletet Gulyás Lajos levéli lelképásztorra mérte a bíróság. Gulyást a Földes Gábor és társai perének, az ún. mosonmagyaróvári pernek harmadrendű vádlottjaként ítélték halálra. A teljesen megalapozatlan vád szerint a levéli pap a közel száz halálos áldozatot követelő hírhejt sortűz eldőrdülte után a népharag áldozatául esett határőrtisztek bántalmazására, sőt meggyilkolására buzdította a tömeget. Tudjuk, hogy ezzel szemben Gulyás éppen azért érkezett Mosonmagyaróvárra, hogy segítsen az indulatok megfékezésében, és a felbőszült tömeg haragja elől ki is menekített egy ÁVH-s tisztet, megmentve ezzel az életét. Gulyás tragédiájában fontos szerepet játszott, hogy a kádári hatalom ezzel a perrel akarta egyfelől bizonyítani, hogy a mosonmagyaróvári vérengzésért a „reakció” a felelős; másrészt, hogy az „ellenforradalom” országos jelentőségű volt, és ezért az ún. helyi eseményeket nem szabad humánusabban megítélni; továbbá a pert a Nagy Imre per egyik próbaperének szánta a kádári megtorló gépezet. A per a reformkommunisták, a „reakció” és a lincselő tömeg „ellenforradalmi összefogását” volt hivatva igazolni. A reformkommunista Földes Gábor, a horthysta reakciót megtestesítő Tihanyi Árpád mellett Gulyásra így a klerikális reakció képviselőjének a szerepét osztották.

Gulyás Lajost 1957. december 31-én állították akasztófa alá, a megelőző napon a református egyház több vezetője a frissen megkapott magas állami kitüntetését ünnepelte.

Az országszerte egymástól függetlenül zajló perek mellett a politikai rendőrség tovább dolgozott a **Megújulási Mozgalom** és Pap László ügyén, és az „egyházi ellenforradalom vezetőivel” szembeni jogi megtorlás előkészítésén. 1957 májusában a politikai rendőrség újból felvetette, immáron Pap László népbíróság elé állításának az igényét, a javaslat azonban újfent lekerült a napirendről. A pártvezetés márciusi döntése, az internált lelkészek szabadlábra helyezése és a református per elmaradása koránt sem jelentette azonban azt,

hogy a politikai rendőrség lezártnak tekintette volna a Ravasz László ismételt visszaléptetésével lényegileg már megbénított **Megújulási Mozgalom** és az egyházvezető tisztségéből eltávolított Pap László ügyét, és ne dolgozott volna tovább az „egyházi ellenforradalom vezetőivel” szembeni jogi megtorlás előkészítésén. **Forrás:** <http://confessio.reformatus.hu/v/1956-es-a-reformatus-egyhaz/#page14>

Ravasz László püspök rádiószózata

A magyar református egyház csodálattal és hódolattal adózik a nemzeti felkelés hőseinek” – kezdté rádiószózatát 1956. november elsején Ravasz László püspök. Beszédét megelőzte Pap László helyzetismertetése. A Budapesti Református Teológiai Akadémia dékánja a rádióban bejelentette az Országos Intézőbizottság megalakulását, és ismertette az új testület legfontosabb megállapításait, döntéseit. Eszerint felkérték Ravasz László püspököt, hogy Kardos János főgondnokkal együtt „a magyar református egyház legfelsőbb irányítását vegye át”. Amikor a rádiószózat és a helyzetismertetés elhangzott, a forradalom és a szabadságharc több mint egy hete zajlott: két budapesti teológushallgató – Herczeg Lajos és Magócsi István – hősi halált halt és többen megsebesültek. A teológushallgatók egy része folyamatosan segítette a budapestieket, mások az egyház megújításán gondolkodtak.

„Üdv azoknak, akik az igazság és szeretet magvetését végzik!” – zárta Ravasz László hatvan évvel ezelőtt november elseji rádiószózatát. Legyünk mi is magvetők! Az Ige szavaira gondolva, amely egyben a Reformáció újság mottója – „... az az indulat legyen bennetek, mely volt a Krisztus Jézusban is...” (Fil 2,5) – a forradalom és szabadságharc hatvanadik évfordulóján is az az indulat legyen bennünk, amely Jézus Krisztusban is volt. T. Németh László vezércikéből; a Reformátusok Lapja 2016. október 23-i sz. jelent meg. **Forrás:** <http://regi.reformatus.hu/mutat/reformacio-1956-ban/>

Az 1956-os Magyar Forradalom és Szabadságharc emléknapija Hollandiában

Ezévben **október 25-én, vasárnap** üljük meg ezen nemzeti ünnepünket, hagyományosan a Mikes Kelemen Körrel közösen Voorburg-ban a De Voorhof, a Grote Kerk gyülekezeti házában. **Időpont:** október 25, 15.00 óra.

Cím: De Voorhof (Grote Kerk gyülekezeti háza), Herenstraat 77, 2271 CC Voorburg.

A teremben engedélyezett létszám a covid intézkedések szerint 30 személy.

Személyes részvételi szándékát kérjük jelezze a Hollandiai Magyar Szövetség federatio_hollandia@yahoo.com emailcímére.

PROGRAM:

Urbán Ákos, a Hollandiai Magyar Szövetség elnökének köszöntése

dr. Vekerdy Zoltán megemlékező beszéde

A Hágai Magyar Kamarakórus és Horváth Márta előadóművész ünnepi műsora

ONLINE KÖZVETÍTÉS:

Facebook: <https://www.facebook.com/HollandiaiMagyarSz>

Zoom – Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/87223594631?pwd=ZDcxeThPWVPMGdEOWJwV28ybnlyUT09> Topic:

1956-os megemlékező ünnepi műsor

Time: Oct 25, 2020 03:00 PM Amsterdam

Meeting ID: 872 2359 4631 Passcode: 1956 A

szervezők mindenkit szeretettel hívnak és várnak a jelzett lehetőségek szerint!

A Zwollei Magyar Református egyházközség jelenéből és múltjából

Presbiteri beiktatás

Október 11-én került sor Tárnok Eszter Lídia Zwollei Református Egyházközség gyülekezeti tag presbiteri tisztségbe való beiktatására, amit az Úr kegyelméből a zwollei magyar gyülekezethez tartozó holland testvérekkel együtt ünnepelhettünk. Úgy gondolom, hogy nem kell kitérnem vagy részleteznem, hogy mennyire nagy kihívás napjainkban mindenféle ünnepre, eseményre, alkalomra való összegyűlés, együttlét. E rendkívüli alkalom is felkészülést igényelt, amit gyülekezetünk gondnoka és presbiteri az alapvető higiéniai szabályoknak megfelelően szerveztek. A templompadokban jelekkel volt megadva a másfél méter távolság, amit szépen mindenki betartott, és így zavartalanul vehettünk részt Tárnok Eszter Lídia ünnepélyes fogadalmotételén. Az ünnepi eseményen Urbán Ákos gondnok köszöntötte a gyülekezetet, a gyülekezeti teremben pedig beszédet mondott és átadta a Genfi Káté faksimile kiadást, amelyet dr. Hermán M. János adott ki Nagyváradon.

Kélemen Attila Csongor lelkész a Galata 5, 13-tól 26-ig terjedő igeversék alapján szólt a gyülekezethez. A Galata 5:25-ik versével kiemelve a keresztyén életmód fontosságát. „Ha lélek szerint élünk, lélek szerint is járunk.”

Az igehirdetés során elhangzott, hogy Isten ígéje figyelmeztet bennünket arra, hogy ne csak éljünk, hanem járunk is a Szentlélek szerint. Szóba jött a Bar Mitzvha zsidó szokás, amikor az történik, hogy egy 13 éves zsidó fiú fogadalmat tesz arról, hogy ezután Isten szolgálatába lép és az Ő törvényei alá helyezi magát. Ezt a szokást hasonlította a lelkész a konfirmáláshoz, meg egy olyan eseményhez is, mint amikor egy új képviselő fogadalmotétele történik. Azzal megkérte Tárnok Eszter Lídiát, hogy Isten és a gyülekezet színe

előtt az Úr szolgálatába állva, ígérje és fogadja meg, hogy az Urat fogja szolgálni, és ezzel nemcsak Isten szolgálatára, hanem a gyülekezetünk szolgálatára is elkötelezi magát.

Eszter fogadalomtétele után áldással és imával zártuk ezt a kegyelemből adatott együttlétet. Füle Lajos Presbiter című versével kívánunk Eszternek áldott szolgálatot a mi gyülekezetünkben.

Dósa-Snijders Tünde

Füle Lajos: Presbiterek

Kinek a lelke vágyik a fényre,
kinek kenyere az Úr Igéje,
és kenyeréből másnak is szel,
az presbiter.

Kinek van szeme a más bajára,
kinek van füle a más jajára,
a tennivalóit így méri fel,
az presbiter.

Ki másnak vermét sohasem ássa,
aki keresztjét nem teszi másra,
a mások terhét így veszi fel,
az presbiter.

Kinek a templom kegyelem háza,
otthon van benne maga, családja,
bár mindenütt az Úrra figyel,
az presbiter.

Aki hitét örömmel megvallja,
mind presbiter, bár nem az a rangja,
de kedves élet Isten előtt:
megáldja és megszenteli őt.

Levensgeschiedenis Erzsébet Végh-Jakos

Onze moeder werd geboren in Boedapest (Hongarije) op 23 september 1931. Ze bezocht de lagere school in Alsónémedi, waar haar vader predikant was. In de jaren '30 ging ze vaak met vakantie naar Dantzig, waar haar grootvader havenpresident was. Ze vertelde van heerlijke vakanties aan de Oostzee, waar haar grootvader een huisje had in Zoppot. Op het strand zochten ze dan barnsteen. Ze vertelde ook, dat ze het eerste kanonschot van de tweede wereldoorlog heeft gehoord in Dantzig (1 september 1939; achteraf blijkt echter dat zij en haar moeder een paar dagen vóór het uitbreken van de oorlog naar Hongarije afgereisd zijn). De familie moest toen hals over kop terugreizen naar Hongarije. In de oorlog was ze in Boedapest (Boeda), waar ze de Russische belegering van de stad meemaakte (1944/1945). Dagenlang zaten ze in de schuilkelders. De vrouwen waren bang voor de Russische soldaten, die je beroofden en verkrachtten. Na de lagere school bezocht ze het Baár-Madas meisjesgymnasium in Boedapest, waar ze ook haar eindexamen haalde. Na de oorlog grepen de communisten met behulp van de Russen de macht in Hongarije (1949) en vonden onze grootouders het verstandig, dat ze het land verliet en niet verder zou opgroeien onder een communistisch regime. Het geval wilde, dat onze grootmoeder van Nederlandse afkomst was en dat haar vader op dat moment Nederlands ambassadeur in Israël was. Daarom ging onze moeder voor een jaar bij hen in Israël wonen (1949-1950). Ze vond het een geweldige tijd. Ze genoot van de pioniersgeest van de joden. Ze ontmoette ook vooraanstaande politici als president Chaim Weizmann, Golda Meir (later minister van buitenlandse zaken en premier) en David Ben Goerion (premier). Na dat jaar vertrok ze naar Nederland om daar theologie te gaan studeren aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Ze ging inwonen bij een vriendin van onze oma in Bussum. Ze reisde dus op en neer naar Amsterdam. In die tijd leerde ze onze vader kennen, die ook theologie studeerde aan de VU en die bijna klaar was met zijn studie. Onze vader was ook een Hongaar, die voor de studie naar Nederland was gekomen. In 1952 trouwden ze in Voorburg en korte tijd later verhuisden ze naar Wons (Friesland), waar onze vader dominee werd. Als vrouw van de dominee moest ze ook voorzitter van de vrouwenvereniging worden, terwijl ze nog niet zo goed Nederlands sprak en al helemaal geen Fries. In deze periode werden Hans en Gergely geboren (1953, resp. 1954). In Wons bleven mijn ouders maar kort wonen. Daarna gingen ze naar Andijk (Noord-Holland). Daar werd Ilona geboren (1957). In de Andijkse periode maakten ze de teleurstelling mee van de mislukte Hongaarse opstand (1956). In 1959 verhuisden we naar Boechout (België). In België (Mortsel) werd

Gerda geboren (1960). Onze moeder was steeds lid en of voorzitter van de vrouwenvereniging van de kerk. In 1965 verhuisden we naar Amsterdam. Hier haalde onze moeder het diploma machineschrijven. Ze bezocht ook veelvuldig het Goethe Instituut, waar ze ondergedompeld werd in de Duitse cultuur. Ze volgde ook een cursus Duits. In 1971 verhuisden we naar Aalsmeer. Vanuit die plaats gaf ze lessen machineschrijven op een school in Woerden. In Aalsmeer had ze het naar haar zin en ze vond het jammer, dat mijn vader weer een beroep had aangenomen, nu naar Scheveningen. Daarheen gingen ze in 1977. Alleen Gerda ging mee. De andere kinderen waren al het huis uit gegaan, hetgeen onze moeder moeilijk vond. In Den Haag genoot ze van het culturele en kerkelijke leven. Ze was actief in het CDA-Vrouwenberaad. Ze volgde cursussen burgerschapskunde. Ze was ouderling. Onze ouders gingen naar concerten. Ze genoten van de stad. Er waren ook veelvuldige contacten met de Hongaarse ambassade in die stad. In de Haagse periode, toen de kinderen het huis uit gingen, ging ze haar doctoraal studie Fins-Oegrische talen aan de Universiteit van Groningen doen. Ze was de eerste, die in dat vaak een doctoraal behaalde. Ze schreef een scriptie over Margit Kafka onder leiding van professor Antal Szivirski. Daarna heeft ze jaren gewerkt als tolk en vertaalster Nederlands-Hongaars of Hongaars-Nederlands. Onze ouders hebben jarenlang aan de Zilver schoonstraat gewoond, tot het niet meer ging. Er moest steeds meer hulp komen, later ook dag en nacht. Enkele jaren geleden werden ze opgenomen in "Ridderspoor" in Hilversum. Hier gingen onze ouders verder achteruit. Toen onze vader in 2016 overleed, was dit een klap voor onze moeder. Ze miste haar man. Ze ging geestelijk nog meer achteruit. Wel merken we dat ze haar Hongaarse roots niet vergeten is. Toen Hongarije in 1990 vrij werd, werd wel eens aan onze ouders gevraagd: "Gaan jullie nu terug naar Hongarije?" Het antwoord was: "Nee, onze kinderen wonen hier en we zijn vernederlandst". Wel keken ze vaak en met veel plezier naar de Hongaarse televisie via de schotel.

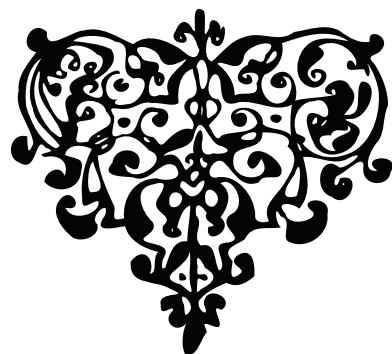
Ze vertelde graag over haar heerlijke jeugd: over de pastorie in Alsónémedi met de mooie tuin met de vruchtenbomen, de heerlijke maaltijden, die buiten geserveerd werden, bv. bij bruiloften en partijen. Ze vertelde over vakanties in Dantzig en haar tijd in Israël. Onze ouders hebben ons Nederlandstalig opgevoed. Ze waren bang, dat, als ze dat niet deden, we niet zouden integreren in de Nederlandse maatschappij. Wel leerde onze moeder ons Hongaarse liedjes, terwijl ze ons begeleidde op de piano. Later heb ik (Hans) van haar ook pianoles gehad.

Onze moeder was altijd een gelovige vrouw. Ze ging elke zondag twee keer naar de kerk. Ze las ons voor uit de kinderbijbel. Voor de vrouwenvereniging verzorgde ze vaak inleidingen. Ze vertrouwde op God in haar wisselvallige leven. Op het moment dat ik dit schrijf wordt ze verzorgd in huize "Ridderspoor" in Hilversum.
Drs. Hans Végh, emeritus predikant, Bonairé, 16.10. 2020

Testvéri kapcsolatunk néhai Végh József hágai lelkipásztorral és családjával

Kedves Olvasóink! Immáron harmadszor közlünk írást néhai drs. Végh József lelkipásztor testvérünkről és családjáról. Ouwsterhaulei lelkipásztor koromban ő is buzdított a

frízlandi magyar gyülekezet alapítására: 1983-ban feleségével együtt részt vett a beiktatásomon, 1984-ben pedig jelen voltak az első magyar istentiszteleten. Erzsike, a felesége volt az, aki a groningeni magyar szak diákjainak a figyelmét felhívta a szolgálatainkra. Frízlandban 1984 és 1992 között összesen 105, azaz százöt magyar nyelvű istentiszteletet tartottunk. Ezen szolgálatainknak az adatait a meghívók mellett a munkanapló bejegyzései rögzítették. --- Hans Végh, akivel egyidőben látogattuk a teológiai előadásokat a Vrije Universiteit kebelében, 1980 és 1981 folyamán vendégszolgálatra is meghívott az akkori gyülekezetébe, ahol helyettes lelkészként szolgált. (A esti istentiszteletet végző "légátusoknak" annakidején huszonöt gulden volt a honorariuma. A doktori disszertációm anyagának a gyűjtéséhez minden cent jól fogott.) Hans Végh mellékelte írásából megtudhatjuk, hogy édesanyjuk, Jakos Erzsébet 1950 őszén beiratkozott az amszterdami Vrije Universiteit teológiai fakultására. (Jakos Erzsébet 1951-ben is beiratkozott a teológiai fakultásra. (Lásd Ladányi Sándor: A hollandiai neo-kálvinizmus („kuyperianizmus”) hatása a magyarországi református egyházban. Magyar diákok az Amszterdami Szabad Egyetemen. Egyetemi jegyzet. A Károli Gáspár Református Egyetem Idegen nyelvű lektorátusa. /Sine loco et anno. Budapest, 1998./ p. 58-60.) Történetesen akkor folytatta ott a tanulmányait drs. Végh József is, 1948-1952 között. (Megragadjuk az alkalmat, hogy helyesbítsük a Zwollei Harangszó 2020/10 számának azt a közlését, miszerint 1947 és 1949 között lett volna diákja a Vrije Universiteitnek.) Végh József és Jakos Erzsébet esküvőjére 1952 május 3-én került sor, és tudjuk, hogy Kuyper Katalint is meghívták az esküvőjükre. (Lásd Maarten Aalders: Magyar tisztelgés a Kuyper Ábrahám legfiatalabb lánya előtt. Hollandból fordította Hermán M. János. Világhálón megtekintve 2020 okt. 15-én: https://www.academia.edu/37201725/Magyar_tisztelg%C3%A9s_a_Kuyper_%C3%81brah%C3%A1m_legfiatalabb_l%C3%A1nya_elott_pdf) Végül megjegyezzük, hogy Hans Végh nagyapja a szerzője annak az alapvető kötetnek, mondhatnánk kézikönyvneknek, amelyet Magyarországon nem lehetett megszerezni, Romániában pedig csak nekem volt példányom a Végh család jóvoltából. Erre a komoly összefoglalóra nem győzzük eléggé felhívni a XX. század holland-magyar egyházi kapcsolatait kutató testvéreink figyelmét: Jakos Lajos, A holland szigorú református egyház gyülekezeti élete és missziói munkája. Budapest, 1942.

Helyszín: Ziekenhuis St.Jansdal Harderwijk

Kedves Zwollei Magyar Református Gyülekezet!

Az ÚR vezérelt engem ezen az úton ... 1Móz 24,27

Az Úrba vetett bizalommal indultunk neki életünk egy új szakaszának amikor 2020 augusztus elején egy évre felpakolva (ha egyáltalán lehet ilyet) nekivágtunk annak az útnak, amelyet sokan a gyülekezeti tagok közül bizonyára olyan jól ismernek. Mégis kicsit más volt ebben az időszakban Hollandiába utazni. Minden határnál izgalommal kevert félelem és feszültség volt bennünk: vajon átengednek-e? Ez az érzés is gondolom sokak számára ismerős. Egy más, remélhetőleg örökre lehanyatlott **kör** érzései huzakodtak elő, most már egy újabb **kör** miatt. Nem tudom, hogy egykoron ki milyen indítékkal indult nyugatnak, de bizonyára mindenkiben ott volt a változás utáni vágy. Talán mi magunk is arra vágyunk. A pszichológusok is beszélnek a nagy életszakaszok közötti feszültségről és „az újratervezés” szükségességéről. Végül is teljesen református gyakorlat az élet és a hit dolgainak az újra vizsgálata. Ez jelentheti az előzővel való szakítást vagy éppen az új kontextusban történő megerősítést. (már érzem is magamon az új tanulmányok hatását – a kontextuális teológia kapcsán)

Kik vagyunk?

Mindig jó újra és újra feltenni ezt a kérdést, hiszen hozzá tartozik ahhoz a folyamathoz, amit keresztyén életnek nevezünk... Református gyakorlat szerint magamról számolnék be először. Mezőségi származású szülők Kolozsváron született gyermekeként tapasztaltam és éltem meg azt, amit oly sokan a 80-as években: mit jelent a kommunista világ betonrengetegében felnőni az újonnan épített negyedekben, melyek még ma is egy fajta félresikerült világ emlékeiként vannak jelen Kelet Európa annyi városában..

Kide. Generális vizitáció.

Szüleim egykori lakhelye, Magyarfráta és a Nagysármás melletti Mezőméhes, egy más fajta világszemléletnek és életnek voltak az emlékeztetői a gyerekkori nagyszülőlátogatásokon. El sem tudom képzelni, hogy milyen lett volna életem, ha nem a mamák zsolttáros éneke kísérte volna nyaranként a falun töltött vakációkban a kerti vagy házi munkát. A Kolozsvári Református Kollégiumba való felvételre is ott tanultam meg a szükséges énekeket. De én már a szerencsésebb generációhoz tartoztam, hiszen

az újonnan indult, jó hírnevű egyházi intézményben tanulhattam, ahol megismertem azt az osztálytársamat akiről már akkor is tudtam hogy az Úr nekem szánta és sok évvel azután feleségem és öt kislányunk édesanyja lett

Mindenkinek szeretettel dicsekszem el, hogy nekem egy zseni feleségem van. Nem csak azért mert egykoron ő volt az iskolaelső, hanem azért is mert Erika petrozsényi származású. A Református Kollégiumban mondhatni együtt nevekedtünk és váltunk felnőtté, és hiszem hogy egyetértésünk, házasságunk is gazdagabb lett azáltal, hogy hasonló értékrendben találtunk magunkra és egymásra. Erika az érettségi után négy évig a Babes-Bolyai Tudományegyetem Bölcsészkarán volt magyar-angol szakos hallgató, majd ugyancsak a Tudományegyetemen de a Közgazdaságtan karon Bank és Pénzügy szakos hallgató volt, végül pedig a Bölcsészkaron vett részt mesterképzésen. Közben két évet az Amerikai Egyesült államokban töltött, ahol a sok tanulmány után élettapasztalatot gyűjtött.

Kide. Kaláka, a romos épületek helyreállítása

Isten különös gondviselésének tekintem azt, hogy már korán felismertem életem célját: az Úr és felebarátaim szolgálatában élni. Ezért tanultam a Református Kollégiumban, majd ezért végeztem tanulmányaimat a Kolozsvári Teológián, valamint a Babes-Bolyai Tudományegyetemen ahol mesterképzésben is részt vettem. Lelkipásztori és tanári kettős végzettségem bizonyára része volt az Atya tervének hiszen 14 éven keresztül lelkipásztorként és tanárként szolgáltam. Ezt megelőzően azonban más jellegű tapasztaltot is kellett, hogy gyűjtsek. Így 2005-2006 között egyháztörténelemet tanultam Kampenben, majd egy évet az Amerikai Egyesült Államokban töltöttem, ahol már Erikával ketten sok mindent tanultunk és tapasztaltunk a hétköznapi életben, ahol már nem az otthoni biztonságos keresztyén közösség búrja alatt éltünk és dolgoztunk. Miután hazatértünk megfogalmaztuk magunknak, hogy az Amerikában töltött időszak legalább annyit jelentett a fejlődésünkben, mint a sok év tanulmány és egyetem. Mindamelllett, hogy hálás vagyok Istennek, hogy keresztyén közegben nevelkedtünk, ami azt jelentette, hogy a szekularizált világ számos veszélyétől megóvott a közösség, ugyanakkor a világról alkotott képünk hiányos volt. A külföldön töltött években találkoztunk először azzal, hogy vannak olyan közösségek, emberek akiknek az értékrendje nem a keresztyén tanításon alapszik, hogy van gonoszság és rosszindulat, de van emberség, szeretet és megértés azok között is, akiknek az élete a mienktől különböző alapokra épült

Sok ideig New York egyik legelőkelőbb indiai vendéglőjében dolgoztam (vendégeink voltak Demi Moore, Julia Roberts, Lucy Liu, Tommy Hillfiger, Bill Clinton lányának, Chelseának voltam pincére stb.) ahol egyedüli keresztyén

és fehér emberként sokat zaklattak az első hónapokban az indiai munkatársak, amíg csak meggyőződtek róla, hogy keresztyén hívő életem nem csak egy álca, hanem tudok kedves és jóindulatú lenni még akkor is amikor folyamatosan keresztbe tesznek nekem. A „próba idő” elteltével azonban megszűnt a zaklatás és mindmáig tartom a kapcsolatot pár volt munkatársammal.

Kide. Református templom renoválása

Mindezen tapasztalatok sokat alakítottak világképemen és csiszolták személyiségemet, így amikor 2008-ban egykori püspökünk, Ft. D. dr. Pap Géza kihelyezett Kidébe, a Kolozsvártól 40 km-re fekvő kis faluba, már nemcsak tanulmányokban, hanem életben és emberismeretben is volt egy kis tapasztalatom. Kampeni tanulmányaim része a millenárisok hitelményének tanulmányozása, és ennek során megtudtam, hogy az egyik alapigényük az eredetiség és az elfogadás mellett a hitelesség. Úgy hiszem, hogy mindazok, akik valamilyen emberi közösségben dolgoznak, vagy szolgálnak, tudják, hogy a hiteles keresztyén élet hatásosabb olykor a keresztyén misszióban, mint maga a prédikálás. A majdnem ezer esztendő múlta visszatekintő kis településen otthonra találtunk.

Kide bemutatása kapcsán egy kis részt idéznék a Művelődés lapban megjelent írásomból: „Ez a falu maga Erdély. Olyan tündérváros, amely a fejedelmi Erdély örökségét élteti halálában is. Négy templomában harangoznak itt, katolikusok, reformátusok, unitáriusok mellett görög katolikus románoknak is van itt egy piciny fatemploma.” (Cs. Kovács Katalin: Időringató, Charta Kiadó, Sepsiszentgyörgy 2009, 206.) – foglalja össze tömören kissé nosztalgikus hangvétellel Cs. Kovács Katalin Kide sajátos társadalmi, földrajzi és vallásos jellegzetességét.

Kide a Szamosháti-dombságon keresztül húzódó, Válaszútnál a Kis-Szamosba ömlő Borsa-pataknak és mellékvizeinek völgyében fekvő tizenkilenc Borsa-völgyi település egyike. Sajátos kultúráját, bizonyára annak is köszönheti, hogy dombok által körülövezett zsákfalú, azaz a Csomafájából induló és a Kide-patak völgyében haladó mellékút itt véget ér, a szomszédos falvakba Kidéből csak a környező hegyeken át lehet eljutni.

A régészeti kutatások szerint a magyarság által legkorábban megszállt területek közé tartozik ez a vidék; itt voltak az Erdélyben ősfoglaló nemzetségek birtokai.

Első okleveles említése 1332-ből ismert Kyda alakban, de a mai református templom épület a körülötte végzett

régészeti feltárások szerint már a 12-13. században is állt. Erről állítja Entz Géza, a román kori stíuselemek alapján, hogy a környék legkorábbi 12. századi falusi temploma. (Entz Géza: *Erdély Építészete a 11-13. században*, EME, Kolozsvár 1994, 36)

A falu nevének eredetét illetően a következő naiv elméletet olvashatjuk az egykor itt szolgáló református lelkész által írt néhány lapos falu- és egyháztörténetében: „Akárhon és az ember, mindenhol köre bukkan. A KIDE név is a kő-ből származtatható s valahogy így lehet levezetni: itt kő van, kő itt, köide, Kide.”

Kide.Vendégház

Földrajzi fekvése mellett, a szamosháti települések közötti sajátos helyzetét annak is köszönheti, hogy a település lakói egykor a dobokai vár szolgálatában álltak, mint a várhoz tartozó falvakban élő, a vár katonai szolgálatát ellátó várjobbágyok és a gazdasági teendőket ellátó várnépek rétegéhez tartozók.

Erről tanúskodik Nyíró József is az Isten Igájában regényében: „Végre itt vagyok. Nem ismerek senkit. Senkivel semiféle szálak össze nem kötnek a kíváncsiságon kívül. Társ-talan, idegen, független vagyok a három erdő közé tévedt, sötét völgy fejében a világtól elzárt kis magyar faluban. A házaknak semmi köze sincs az emberekhez. Úgy vannak a görbe dombokon, hajlásokon elszórva, mintha a kőkorszakból maradtak volna vissza. Nyers természetszármazékából vannak özszerakva, vakolatlanok és fekete zsúpszalmából magas tetőt kontyoltak nekik. Kietlenül, furcsán hatnak. Négy templom és három pap imádkozik benne, nyolcszáz lélek lakja. Rátartni nemes emberek, kiknek elődei a dobokai várban Izabella királynőnek voltak ajtónállói.”

Kidéről, csak a fent említett sajátosságok tudatában lehet jelenlegi életéről, kultúrájáról beszélni. A fentieket azonban a ténnyel kell kiegészíteni, hogy az elmúlt közel egy évszázadban annyit változott ez a közösség, hogy már csak egy zsúpolt szalmafedeles ház maradt, valamint, hogy az egykori nyolcszáz emberből és három papból, már csak száznyolcvan ember maradt és egy lelkész.

Amint a fenti idézetekből kiderül, Kidét sajátos fekvése, elszigeteltsége, tündérvárosi településsé varázsolja, és feltehetőleg ennek az elzártságnak köszönhető az, hogy többségében magyar településnek maradt, az ország és rendszerváltások valamint az elnéptelenedés ellenére.

Kide nem a tipikus erdélyi falu, noha példázza az erdélyi

élet sokszínűségét, a nagyszámú egykori kisnemesekre tekintve, vagy a négy templomra és az imaházra az átlagos egy vagy két templomos kistelepülésekkel szemben. Járdányi Pál is megjegyzi a kidei kutatása kapcsán, (Járdányi Pál: *A kidei magyarság világi zenéje*, Minerva, Kolozsvár 1943, 6-8.) hogy a 18. századtól kezdve a teljes gazdasági önállóságra képtelen kideiek arra kényszerültek, hogy piacozással, fuvarozással, valamint iparúzéssel töltsék meg jövedelmüket, mely gyakorlat a közeli városok (Szamosújvár és Kolozsvár) vérkeringéséhez kapcsolta a kis közösséget. Ilyen formában egy paradoxon áll fenn, hiszen a völgy legelzártabbban fekvő és mindmáig legnehezebben megközelíthető települése, a vidék legnyitottabb és kultúrájában legszínesebb falu a szamosháti térségben.

Az is sokat mond a kideiek igényeiről, hogy 1896-ra a millenniumi ünnepségekre úgy készültek, hogy megfogadták a borsai Bánffy Ernő gépészmérnökét, Szabó Józsefet, hogy toronyórát építsen be a református templom tornyába, mely az egész falut szolgálja. Erre a célra bálákat szerveztek, közös területet munkáltak meg és az értékesített termény árát az órára ajánlották. (Bitay Enikő, Márton László, Nagy Tibor Sándor, Talpas János: *KIDE TEMPLOMAI, TORONYÓRÁJA, HARANGJAI*, in *A XIV. Műszaki Tudományos Ülésszak előadásai* – ebook <http://eda.eme.ro/handle/10598/28090>)

A felekezetek közötti harmonikus együttélést íratlan törvények szabályozták, melyek olykor nem voltak a helyben szolgáló papok és lelkipásztorok kedvére. Ilyen volt például a vegyes házasságok esetén a gyermekek szülők nemeszerinti felekezeti hovatartozása. A kideiek arról is beszámolnak, hogy az együtt száz évet szolgáló Fülöp Mózes és Elemér apa és fia unitárius lelkipásztorok, nem egyszer a református, vagy a katolikus lelkipásztorok hiányában a Szentháromság nevében végeztek sürgős keresztségi szolgálatot.

Csomafája

A többszázados együttélés hagyománya erősebbé vált az olykor széthúzó egyházi vagy világi politikánál. Ez a modernnek számító, öikuménia és tolerancia szellemében, mely a kideieknek több évszázadon át a normalitást jelenti, kértek fel egykoron engem is, hogy végezzem úgy a kidei szolgálatot, hogy az Árpádkori református templom ősi falai között a reformátusok mellett sokszor a katolikus, unitárius, ortodox, vagy evangélium szerinti keresztyén testvérek is jelen vannak.

Az együttélés azonban mégsem jelentett egybeolvadást, hi-

szen minden nemzet és felekezet megtartotta identitását, és ennek megfelelően töltötte be szerepét a falu kulturális életében is, így: *minden egyház rendezett például bálakat, meg volt adva, az újévi bál a reformátusoké volt, a húsvéti az unitáriusoké, a hamvazó szerdai a katolikusoké. Így osztották be, hogy minden egyház, annak az egyháznak a javára ment a bevétel.* (Ilyefalvi Emese: *„Ha levelem elolvastad, add tovább” Egy református lelkipásztor sajátos kommunikációja a két világháború közötti Kideben*, in *Alsópapság, lokális társadalom és népi kultúra a 18–20. századi Magyarországon*. Szerk. Bárány Dániel. ELTE BTK Folklore Tanszék, Budapest, 2013, 331.)

A közösség vallásos és kulturális élete mindmáig egybefonódik Kideben, ahogy azt Keszeg Vilmos is megfogalmazza a szórványban élő magyarság kapcsán: *„a vallás, a vallásos élet is átértékelődik, a nemzetiségi kultúra részévé [...], a túlélés, a megmaradás egyedüli gyakorlati formájává, intézményévé”.* (KESZEG Vilmos – BECZE Márta 2001 Előszó. In: Nagy Ödön – Hermán János – Nyitrai Mózes: *Palástban. Lelkészek szórványban. Marosvásárhely*, 16.)

A Szamoshát egyetlen magyar többségű településének múltja és jelene a műveltség igényét táplálja a jövő nemzedékek számára. Nem tudni, hogy milyen arca lesz ennek a településnek tíz év múlva, hiszen túl sok a változó az egyenletben. Talán többen fognak kiköltözni? Talán megfiatalodik vagy tovább öregszik a közösség? Vajon sikerül-e a „nyaralókat” kideiekké formálni? – nos, ezek a kideiek kérdései. A bizonyosság az, hogy fel kell vállalni a küldetést, és feladatot kell betölteni ott, ahol a kőfaragó Sipos David élt, ahol Nyíró József szolgált, ahol Polcz Alaine szerető szívre is menedékre talált a háború pusztítása elől, ahonnan Kovács András elindult Cannes felé, ahol az egykori kisnemesek utódai Erdély egyik legcsodálatosabb falvát őrzik.

Kide. Úrvacsoraosztás (Újkenyéri istentisztelet)

A Gyülekezetben végzett munka mellett, amelyben nemcsak gyülekezetet, hanem infrastruktúrát is kellett építeni és felújítani úgy, mint Erdély számos gyülekezetében (templom, kis és nagy gyülekezeti terem, vendégház, felekezeti iskola épülete, parókia stb.) Kolozsvári Teológia Könyvtárban folytattam egy 2 éves digitalizációs projektet, valamint a Kolozsvári Református Kollégiumban is tanítottam 2007-től. Történelmet, vallást, hitvallást, vallástörténelmet, egyháztörténelmet oktattam felváltva 14 év alatt, 2016-tól pedig az Erdélyi Református Egyházkerület és a Kollégium megbízatásából a frissen alig 2 éve indult szakiskolai osztályoknak vettem át a vezetését.

Céлом az volt, hogy az induló félben levő intézményt építsem, erősítsem formáljam egy újabb református intézménnyé, amelyben nemcsak névleg hanem tartalmában is református oktatás és nevelés történik. Mostanra 240 diák tanul a szakosztályokban asztalos, víz-, gázszerelés, elektronikai műszerész, villanyszerelés, szakács és fodrász szakon. Diákok 7 megyéből közel 40 településről származnak, közel fele bentlakó és jó részük nem tanulhatna szakmát anyanyelvén, vagy nem tanulhatna tovább egyáltalán, ha nem lenne erre lehetőségük a szakosztályainkban. Közel 80 partner cégnél végzik gyakorlatukat és nagyon hálásak vagyunk az Úrnak, hogy az iskola befejezése után 70%-a már rá három hónapra elkezd dolgozni szakmájában és több mint 20%-a továbbtanul. Van már olyan egykori diákunk is, aki jelenleg egyetemi hallgató. Kiváló eredményeink vannak belföldi és külföldi versenyeken és ami nagyon fontos, hogy 2020-ban megkaptuk minden szakra az állami akkreditálást, így már csak tovább kell folytatni a megkezdett munkát. Ezért tudtam nyugodt lélekkel átadni az iskola vezetését, habár tovább is szívemen hordozom az intézmény gondjait és igényeit. Egyik legnagyobb gond az, hogy rengeteg olyan diákunk van aki nagyon szegényes anyagi körülmények között nevelkedik, és a szülők egyáltalán nem tudják támogatni, sőt olykor úgy tekintenek ránk, hogy a mezőgazdaság folytatásához szükséges munkaerőt vesszük el azáltal, hogy elvisszük őket Kolozsvárra, szakmát adunk gyermekeik kezébe. A román állam segítségével távolról sem fedezi ezen diákok igényét.

A fent említett munka és az eredmények azonban azt is jelentették személyes életünkben, hogy az egyre növekvő család: Erzsébet 9 éves, Júlia 7 éves, Ilona 4,5 éves, Anna, 2,5 éves és Emese 3 hónapos egyre kevesebb és kevesebb időmnek örvendhetett. Az elmúlt négy évben, az évi pár szabadságnapot leszámítva egybefolytak a hétköznapiak a hétvégekkel. Az emberi szervezet sok mindenre képes ha kellő képen motivált, és még akkor is ha egy ideig lehet úgy élni, hogy megállás nélkül dolgozunk, ez nem egészséges sem fizikailag, sem lelkiileg és tönkre teheti családjunkat és kapcsolatainkat. A sátán sokszor abban kísért meg bennünket amit a legszívesebben, vagy lelkiismeretesebben teszünk.

Valóban hiszem azt, hogy az Úr annyira szeret minket, hogy égni kell a szolgálatban de nem el- vagy kiégni, és hiszem, hogy mentő csónakot küld akkor, amikor már kezd ellepni a víz, de ezt fel kell ismerni és meg kell ragadni.

Régi vágyam volt visszatérni a teológiához és a tanulmányokhoz és nagyon hálás voltam amikor az Iránytű Alapítvány (Stichting Fundament) pozitívan bírálta el pályázatunkat és úgy tűnt, hogy 2020 őszétől Kampenben leszek újra teológiai hallgató. Ebben az utolsó iskolai évben már csak az is erőt adott a hétköznapiakban, hogy tudtuk, következik majd egy olyan időszak amikor csak egy dologra kell figyelni. A koronavírus által okozott felfordulás közepette már azt gondoltam elmarad a tanulmányi út, de a Jó Atya annál kegyelmesebb volt hozzánk.

Az első kampeni órán kissé értetlenkedve kérdezte vezető tanárom Stefan Paas és az évfolyamtársaim, hogy miért foglalkoztatna engem a Kelet Európából érkező teológust a Nyugati világban zajló misszió és egyház? Válaszom így hangzott: mert noha más kontextusból érkezem, mindaz, ami Nyugat Európában történik a most-ban valamilyen formában eljut haza is, Kelet Európába. Azt szeretném, hogy elejét vegyünk bizonyos nyugatról beszivárgó veszélyeknek, vagy talán jobban felvértezve nézzünk szembe a harmadik évezred emberi és egyházi gondjaival. A szekularizáció hatása otthon is egyre látványosabb, a posztmodern, (egyesek szerint posztkeresztyén) és poszt egyház mozgalmak befolyása alatt levő élettől mi sem leszünk mentesek. Senkinek sincs kész megoldása ezekre a gondokra, azonban közösen gondolkodva, dolgozva és imádkozva nagyobb eséllyel tudunk harcolni.

Nagy öröm és megnyugvás számunkra, hogy nem csak egy holland református gyülekezetnek, hanem, hogy a Zwollei Magyar Református Gyülekezetnek is tagjai lehetünk. Otthoni érzés és hangulat kerített hatalmába amikor először részt vettünk az istentiszteleten és az azt követő beszélgetésen. Nem csak élvezői, hanem aktív tagjai szeretnénk lenni ennek a gyülekezetnek és szívesen vállalkozunk a szolgálat lehetőségeit. Isten áldásáért imádkozunk és kérjük, hogy gondviselése és a folyamatosan teremtő ereje kísérje a gyülekezet lelkipásztorait, elöljáróit és tagjait.

Záró gondolatként a Példabeszédek könyve felhívása cseng újra és újra szívemben:

A szeretet és hűség ne hagyjon el téged: kösd azokat a nyakadba, írd fel a szíved táblájára! Péld. 3,3

Nagy Tibor Sándor, lelkipásztor

Kide. Múzeum

Harminc év, akkor és most

Érdekességek az életünkből

Tünde Snijders, Harderwijk, 2020 okt.13

Az idén tavasszal, mikor világszerte nagy változások történtek a vírus miatt, érzéseim és gondolataim harminc évvel sodortak vissza a múltba.

Nálunk olyan szokás alakult ki, hogy vacsora után a napi eseményekről részletesen elbeszélgetünk. Február végén Laura lányunk már második napja mondogatta, hogy „Anyá, ezt nézd már meg, légyszi!” - „Drágám, most nem érek rá! Meg kell beszélnünk a részleteket, mert holnap lesz Enschedében a koncertetek. Rendben vannak-e már a dolgaitok?” – terelgettem a figyelmét a fontos programra.

Néhány éve mindent rájuk hagyok, hogy a koncertjeikre a kellékeket saját maguk készítsék elő, és pakoljanak úgy be, hogy a koncertek előtt ne legyen az, hogy a pódiumon szétessenek a kották vagy a ká pó felejtődik otthon.

Annak ellenére, hogy önállóan rendezik a dolgaikat, mégse tudok leszokni arról, hogy ebbe vagy abba bele ne szóljak. Ugyanis több mint tíz évig végeztem ezt a feladatot, és megszokásból még mindig rájuk kérdezgetek.

Most nem volt kibúvás, mert már második napja nem figyeltem a lányom szavaira.

Lelkiismeretfurdalás környékezett. „Na, mondd csak! Mi a helyzet?” – szoltam rá.

„A kínai Új Év közeledik, nézd milyen betegség tört az országra!” – mutatta rémulten a fotókat.

Valóban meghökkenve néztem a Twitteren a megosztott ázsiai híreket.

A lányom kínai nyelvismerete miatt hetek óta ismeretes volt az ott történetekről.

„Reméljük, hogy hamarosan megszűnik az a helyzet!” – viaszaltam aggódo lányomat.

A koncert után pár nappal itt is az a hír járta, hogy ugyanaz a vírus fertőz.

Aztán egyre gyorsabban változtak az események. Először csak óvintézkedéseket tettek, majd online tanulás lett bevezetve, amit kijárási korlátozások követtek. Hirtelen teljesen megváltozott az életmenet.

Harminc évvel a vírusjárvány kitörése előtt 17 éves voltam. Pont annyi, mint a lányom a vírusjárvány kezdetekor.

Emlékszem a nagy zűr-zavarra. A nagyobb városokban már lövöldözések is előfordultak. A helyi pártszékházak előtt az elbukott rendszer iratait gyűjtötték össze és égették el.

A napok teltevel egyre több változás történt. Már nem kellett szombatokként iskolába járni. Nem volt kötelező az orosz nyelvtanulás, és az emberek az utcákon a szabadságról lelkendeztek.

Nekem még egy évem volt az érettségiig. Az új rendszer kezdete miatt minden izgalmasabbnak tűnt. Hála az Úrnak, vizsgáim sikerültek! Az életem az Úr világítótornyai alatt lépésről lépésre biztonságban haladt. Minden völgyben és hegyen, mélységben és magasságban Ő védett, áldott és vezetett!

Harminc év után újra történelmet írunk.

A lányom a vírus járvány beálltakor érettségi előtt állt. Lezárták az iskolákat. Az érettségi vizsgák nagyobb részét itthonról végezték. A megszokott ballagási felvonulást nem lehetett az iskolákban lebonyolítani. A diplomaosztás is csak szerényen, szűk körben történt.

Az osztályfőnökök, hogy emlékezetesebbé tegyék ezt a fontos eseményt, a diákokat búcsúajándékokkal látogatták meg, azt is csak az ajtóig szabadott vinniük. Gondolom, ez az év a lányomnak meg sokaknak is egy fe-

lejthetetlen év marad, mint nekem a harminc évvel ezelőtti.

Istenbe vetett hittel, csak azt tudom átadni lányaimnak és minden fiatalnak, amit az elmúlt harminc évben megtapasztalhattam:

„Az ÚR vezet szüntelen...” Ézsaiás 58, 11

Laura lányunk szeptembertől kínai szakon tanul Leidenben az egyetemen.

Hogy hogyan éli át az itthonról való egyetemi tanulást, megtudhatjátok a vele szerkesztett interjúból:

1. Hoe heet je en hoe oud ben je?

Ik ben Laura en ik ben 18 jaar.

2. Waarom heb je voor Leiden gekozen?

Ik heb voornamelijk voor Leiden gekozen omdat het de studie heeft die ik wil, maar daarnaast is Leiden een mooie historische stad met een fijne sfeer die mij aantrekt.

3. Waarom heb je Chinastudies gekozen? Kun je iets vertellen waar deze interesse vandaan komt en wat je ermee wil gaan doen?

Door mijn achtergrond ben ik altijd erg geïnteresseerd geweest in andere culturen en talen. Ik heb als kind meerdere talen geleerd, en toen ik 5 jaar oud was had mijn moeder mij laten zien hoe Chinese karakters eruitzagen. Ik vond het zo interessant dat ik besloten had om het te leren, maar door andere activiteiten had ik het niet doorgezet. Twee jaar geleden ben ik begonnen met het zelfstandig te leren en tijdens het leren heb ik steeds meer interesse gekregen in het land, de taal en de cultuur.

Ik weet nog niet wat ik er later mee zou willen doen, maar er zijn heel veel mogelijkheden, dus ik denk dat ik mijn plek snel zal vinden.

4. Wat vind je ervan dat de je je studie in deze tijd van Corona begint? Hoe kijk je er tegenaan?

Ik vind het natuurlijk heel erg jammer dat ik nu met het beginnen van mijn studie door corona niet volledig fysiek aanwezig kan zijn bij de colleges en niet de hele ervaring van studeren kan meemaken. Ik hoop dus ook dat de situatie gauw beter zal worden.

6. Ga je op jezelf wonen? Waarom wel of niet?

Ik heb besloten om nog niet meteen op kamers te gaan, aangezien ik bijna geen fysieke lessen zal hebben in het begin. Het is daarom voor mij handiger om nu vanuit thuis te beginnen met studeren. Zo kan ik me ook beter focussen op mijn studie. Zodra de situatie beter wordt, kan ik kijken naar een kamer in Leiden.

7. Waar kijk je het meeste naar uit komend jaar?

Komend jaar kijk ik er natuurlijk het meeste naar uit om meer te kunnen leren over deze bijzondere taal en cultuur. Daarnaast hoop ik ondanks het virus nieuwe vrienden te ontmoeten en samen te genieten van de studie en het jaar.

Laura Snijders : Ballagás

Rövid interjú Laura Snijders-szel, Harderwijk, 2020 okt. 14

1. Bemutakoznál röviden??

A nevem Laura Snijders és 18 éves vagyok.

2. Szeptembertől Leidenben tanulsz. Miért éppen Leident választottad?

Elsősorban azért választottam Leident, mert csak ott van kínai szak és Leiden egy gyönyörű történelmi város, kellemes légkörrel, amely nagyon vonzó.

3. Miért választottad a kínai szakot? Elmondanád, hogy honnan ered ez az érdeklődés? Mit szeretnél ezzel a végzettséggel elérni?

Itthon kettős kultúrában nőttem fel. Édesanyám magyar és édesapám holland származású. Ebből kifolyólag mindig is nagyon érdekelték más kultúrák és nyelvek. Gyerekként több nyelvet tanultam, öt éves koromban édesanyám szórakozásból megmutatta, hogy milyenek a kínai karakterek. Olyan érdekesekeknek találtam, hogy elhatároztam, kíváncsiságból megtanulom őket. Útközben mégis évekig más tevékenységek szorították háttérbe ezt a hobbimat. Két évvel ezelőtt újra elkezdtem önállóan tanulni. A tanulás során egyre jobban kezdett érdekelni maga az ország, a nyelv és a kultúra. Még nem tudom, hogy hová jutok vele, viszont rengeteg lehetőség van, úgyhogy biztos vagyok abban, hogy majd megtalálom a helyem.

4. Mi a véleményed, arról, hogy tanulmányaidat most teljesen másként kellett kezdened, mint ahogy a tavaly eltervezted?

Természetesen kár, hogy a vírus miatt a tanulmányaimat itthonról kell végeznem. Sajnálom, hogy nem lehetek fizikailag jelen az előadásokon, és nem tapasztalhatom meg az egyetemi életet Leidenben. Viszont remélem, hogy hamarosan jobbra változik a helyzet.

6. Először úgy volt, hogy Leidenbe költözzöl. Miért döntöttél úgy, hogy mégsem költözzöl a nagyvárosba?

Úgy döntöttem, hogy nem költözők azonnal Leidenbe, mert most szinte mindent interneten keresztül végzünk. Így nekem most olcsóbb és kényelmesebb itthonról tanulni. Itthonról jobban tudok koncentrálni a tanulásra is. Szóval ezek most az előnyök.

7. Mi jót vársz a következő évtől?

Természetesen azt, hogy minél többet megtudjak erről a különleges nyelvről és kultúráról. Ezen felül, a vírus ellenére remélem, hogy az egyetemen online-on keresztül sok új baráttal ismerkedem meg, és velük együtt élvezhetem az egyetemi éveket. - Kívánok sok áldást tanulmányaidra és életedre! - Köszönöm szépen!

A reformáció és irányzatai

Luther Márton (Eisleben - ma Lutherstadt Eisleben), 1483. november 10. - Eisleben, 1546. február 18.) a protestáns reformáció szellemi atyja, lelkész, reformátor. Ágoston-rendi szerzetesként lett teológus és professzor, a wittenbergi egyetem bibliatanára. **1517. október 31-én** Luther levelet írt Albert püspöknek, amelyben tiltakozott a búcsúcédulák árusítása ellen.--- A katolikus egyház tanítása szerint a búcsú a bocsánatos bűnökért járó túlvilági büntetés részleges vagy teljes elengedése. X. Leó pápa 1515-ben teljes búcsút hirdetett azoknak, akik a Szent Péter-bazilika befejezéséhez pénzadományokkal hozzájárultak. Ha valaki megvásárolta a búcsúcédulát, akkor a pápa (vagy megbízottja) megbocsátotta a vétkeket, sőt elengedhette az imák elmondásából, böjtölésből és zarándoklatból álló egyházi penitenciát. Eleinte a bűn alóli feloldozás feltétele volt a gyónás, a bűnbánat, később azonban a búcsúcédulák megvétele automatikusan bűnbocsánatot jelentett. A búcsúcédulákkal kapcsolatos visszaélések felismerése arra ösztönözte Luther Márton Ágoston-rendi szerzetest, hogy nyilvános tézisekben foglaljon állást a búcsúk ügyében, és általában az egyház életének kérdéseiben.--- A levélhez csatolta a búcsúcédulák erejét és hatékonyságát kétségbe vonó vitairatát, amely később a 95 tétel néven vált ismertté. A 95 tételt latinról hamarosan németre fordították, nyomtatták és széles körben elterjedt, s két hét alatt ismertté vált Németországban, majd rövidesen egész Eu-

rópában. A pápa Rómába idézte Luthert, az eretnekek fölött ítélkező pápai bíróság, a Szent inkvizíció elé, III. (Bölcs) Frigyes szász választófejedelem közbelépésére azonban a meghallgatást áthelyezték Augsburgba. A meghallgatáson felszólították Luthert, hogy vonja vissza tanait, de ő ezt megtagadta, a Biblia alapján szembefordul a katolikus egyház egyes tanításaival. 1520. június 15-én a pápa kiközösítette Luthert az egyházból, elítélte a tételeit, elrendelte könyveinek megsemmisítését. 1521. május 4-én Bölcs Frigyes választófejedelem parancsára Luthert elrabolták, amikor a wormszi birodalmi gyűlésről hazafelé tartott. A fejedelem abban reménykedett, hogy így Luthert megóvhatja a birodalmi átok következményeitől. Luther Wartburg várában álnéven élt, Junker Jörgnek (azaz György lovagnak) nevezte magát és szakállat viselt. Luther utolsó éveit többféle betegség nehezítette. Vallási türelme is egyre fogyott, a római katolikusok és a zsidók vallási tanításai ellen féktelen kirohanásai voltak. A pápát már Antikrisztusnak bélyegzi. A wittenbergi egyetemen való tanítást szinte élete végéig folytatta, utolsó előadását az alábbi szavakkal fejezte be: „Ich bin schwach, ich kann nicht mehr.”, vagyis „Gyenge vagyok, nem bírom tovább!” „Wir sind Bettlers. Hoc est verum.” Vagyis: „Koldusok vagyunk. Ez az igazság.” **Kálvin János** francia származású svájci reformátor, keresztény tudós, a kálvinizmus névadója. Fő műve az *Institutio Christianae religionis* („A keresztény vallás rendszere”, Basel, 1536.). Az általa felállított genfi egyházszervezet Európa-szerte mintaként szolgált a református egyházak megalakulásához. Az egyházi szervezet átalakítása során Kálvin a katolikus egyház hierarchikus felépítése helyett egy demokratikus berendezkedést igyekezett megvalósítani. A református egyház a hívek összessége, akik tisztelik Istent és Krisztust, felveszik a keresztség szentségét, az úrvacsora vételével bizonyítják az igaz hitben és a szeretetben való egységet. Az egyes gyülekezetek jogilag önállóak. A gyülekezet tagjai egymással egyenlők, az egyházi hatalom forrása a gyülekezet (közgyűlés) akarat. Az egyházi tisztségeket választás útján töltik be. A kálvini egyház jellemző vonása a szigorú egyházi fegyelem. Az egyházi hatalom gyakorlóit egyrészt az igehirdetők (lelkészek), másrészt a nép soraiból választott presbitérium. A presbitérium feladata az egyház anyagi és szellemi ügyeinek gondozása mellett az egyházi fegyelem ellen vétők megbüntetése is. Magyarországon a református vallás a XVI. században főként a magyar nemesség és az alföldi mezővárosi lakosság körében terjedt el. **Forrás:** <https://quizlet.com/185318539/flashcards>

Magyar nyelvű protestáns/református gyülekezetek Hollandiában

A hollandiai magyar közösség számára nyújtott szolgáltatás az egyházközi weblapunkon is elérhetővé tesszük a hollandiai magyar gyülekezetek istentiszteleti időpontjainak a rendjét. Az ökumené jegyében a katolikus testvéreink miserendjére vonatkozó információinkat is megosztjuk, úgy, amint azt eddig is tettük a gyülekezeti lapunkban, a Zwollei Harangszó hirdetésein.

Zwollei Magyar Református

Egyházközség

Helyszín: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, 8011 NK Zwolle. **Lelkészek:** dr. Hermán M. János, drs. Kelemen A. Csongor **Istentiszteletek időpontja:** minden hónap 2. vasárnapja, 15 óra, 2020 decemberével bezárólag. Az új esztendőben, a jakabi feltétel alatt, 2021 januárjától fél három órai kezdettel tartjuk az istentiszteleteket. **Webcím:** <https://www.zwolleireformatus.nl> **Facebook oldal:** <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/> A Presbitérium határozata alapján a nyári hónapok idején, tehát júliusban és augusztusban is tartunk istentiszteleteket.

Hágai Magyar Református Gyülekezet

A Hágai Magyar Református Gyülekezet internetes oldaláról kitűnik, hogy nemrégiben két leányegyházat alapítottak, Rotterdamban és Amszterdamban. Lásd a következő **web-oldalt:** <http://www.federatio.org/protes.html> Az alapító lelkesek: néhai nt. Tüski István és a most 95. életévében járó dr. Tóth Miklós. Hágában többnyire nt. Csanády Ágnes, Amszterdamban nt. Paál Károly, Rotterdamban pedig nt. Van Bolhuis-Szabó Emőke szolgál. A hágai gyülekezet kántora: Makkai Réka. Gyermekfelügyelet: Balog Nauzika A Hágai Magyar Óvoda és Iskola intézményének a keretében ifjúsági bibliaórát órát tart a nagyobb gyerekek számára Vas Zsoltné Mácza Sára, református lelkész. **Info és jelentkezés:** vaszsoltne@gmail.com **Facebook:** <https://www.facebook.com/H%C3%A1gai-Magyar-%C3%93voda-%C3%A9s-Iskola-480272102054960/> **Helyszín:** Marlotkerk (Bloklandenplein 15, 2594 CK De Haag) **Istentiszteletek időpontja:** minden hónap 3. vasárnapja, 15 óra **Facebook:** <https://www.facebook.com/groups/1565898767001214/>

Amszterdami Magyar Református Gyülekezet (Anyae gyház: Hágai Magyar Református Gyülekezet)

Helyszín: Vrijburg Kerk (Herman Gorterstraat 31 (oldalbejárat), 1077 WE Amsterdam) **Istentiszteletek időpontja:** minden hónap 2. vasárnapja, 15 óra **Facebook:** <https://www.facebook.com/groups/469704446834620/>

Rotterdami Magyar Református Gyülekezet (Anyae gyház: Hágai Magyar Református Gyülekezet)

Helyszín: Gebouw De Heuvel (Grotekerkplein 5, 3011 GC Rotterdam) **Istentiszteletek időpontja:** Minden hónap 1. vasárnapja, 15 óra **Facebook:** <https://www.facebook.com/groups/191844434959616/>

Vianeni Magyar Otthon A Hollandiai Magyar Szövetség évenként megjelenő füzetében (Hollandiai Magyar Hírek) a az alábbiakat találjuk: **E-mail:** vianenimagyarotthon@gmail.com, **Információ:** Familie Tüski **Telefon:** 0347-375040 és 030-2937788 **Lelkészek:** Tüski Istvánné sz. Szabó Márta és drs. Tüski Márta **Cím:** Panoven 17 A, 4133 NG Vianen, bejárat a Langeweg 145. számú házzal szemben. **A működtetés felelőse** a HOLLANDIAI MAGYAR PROTESTÁNS KERESZTYÉN LELKIGONDOZÓSZOLGÁLAT, elnöke dr. Tóth Miklós. --- Eddig, vagyis 2020 nyaráig levelezési listán és a Hollandiai Magyar Szövetség Hírlevele által közölték az istentiszteletek időpontjait.

Katolikus misék

Katolikus testvéreinkről szóló híradásokat a <https://fritsvangaans.wixsite.com/ekt-den-haag> webcímen lehet olvasni, ami tartalmazza a miserendre vonatkozó információkat is. A Hollandiai Magyar Római Katolikus Egyházközségi Tanács magyar nyelvű lapja évente háromszor jelenik meg Hollandiai Katolikus Magyar Egyházközségi Hírlevél címmel. **Levelezési cím:** hagai.magyar.katolikusok@gmail.com

Háládatosság - Dankbaarheid

A reformáció ünnepe alkalmával a PKN, vagyis a Protestantse Kerk in Nederland egy, a háládatosságról szóló könyvvel ajándékozza meg a híveket. Mindenki ingyen veheti át ezt a művet, amely négy bibliai személy (Dávid, Salamon, Jézus és Pál) cselekedeteiben mutatja fel a háládatos élet valóságát.

A könyv címe: „Dankbaar”, és a felelősség meg a háládatosság mibenléte mellett példákkal, idézetekkel és imádságokkal is segíti az elmélkedőket. A PKN november folyamán videóüzenetekkel is buzdítja a hit kérdései iránt érdeklődőket.

Zwollei istentiszteletek látogatottsága 2020-ban:

2020 jan. 12-én 32-en; febr. 9-én 60-an; márc. 8-án 37-en jöhettünk el a zwollei Plantagekerk templomába. Vírus-

járvány miatt április-május folyamán videómegosztások istentiszteleteken, illetve hétközben bibliaórán vettünk részt, mintegy 15-25-40 résztvevővel, az alkalmakat technikailag Németh Piroska vallásánár szervezte. Június 1-én Urk gyülekezetében 23 résztvevővel tartottunk magyar istentiszteletet. Június 14-én „Testvértalálkozó” mottóval 46-on vettünk részt magyar istentiszteleten Zeist cserkészi központjában. Július 10-én Zwollében a konfirmációi kikérdezés alkalmával tartottunk áhítatot a Plantagekerk templomában 14 lélek jelenlétében. Július 14-én pedig igehirdetés, konfirmándusok fogadalmotétele és úrvacsoraosztás alkalmával 33 lélek volt jelen a Plantagekerkben tartott XXXVIII. zwollei istentiszteleten. Aug. 9-én a lutheránus templomban 16-on vettek részt az istentiszteleten, aug 23-án 69-en, szept. 13-án pedig a XLI. zwollei istentiszteleten 28 lélek vett részt. Az október 11-i istentiszteleten 32 lélek vett részt, közöttük kilenc gyermek volt. A Szentegyházi Gyermekfilharmónia júliusra tervezett zwollei és hágai fellépése elmarad. Honlapjaik: www.fili.ro és www.fili.hu . – Haáz Katalin nevében is igen köszönjük hollandiai barátaink értékes felajánlásait

Tájékoztató az istentiszteleteink szervezéséről

Presbitériumunk határozata nyomán Hollandia Kereskedelmi Kamarájának a nyilvántartásába jogi személyként jegyeztettük be a Zwollei Magyar Református Egyházközséget. **Gegevens Kerkgenootschap: RSIN 860184420. Activiteit: 94911- Religieuze organisaties. Naam: Hongaarse Protestantse Gemeente Zwolle. Zwollei Magyar Református Egyházközség. – Pénztáros: Rostás Kriszta Timea, Zwolle. Számlaszám: Hongaarse Protestantse Gem Zwoll NL46 INGB 0006 9360 50**

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: **Lutherse Kerk, Koestraat 2-4**, Zwolle, kivéve akkor, amikor a meghívóban másként van említve. Info: jhermanm@gmail.com , Tel: 038-4233247 –Fb.: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/> Honlap: <https://zwolleireformatus.nl/>

A Koestraat 2-4 szám alatti lutheránus templom a 'De Fundatie' múzeum mellett található. (Hátsó bejárat a Potgietersingel felől, ingyenes parkolás.)-

Az istentisztelettel egy időben folyik a vasárnap iskolai foglalkozás a gyermekekkel, azután pedig szeretetvendégség keretében beszélgetünk egymással. Sátoros ünnepeink másodnapján úrvacsoraosztásra kerül sor, de. 11 órakor.

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Lelkipásztorok: dr. Hermán M. János és drs. Kelemen Csongor Attila. Presbíterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Németh Piroska, Truczka József, dr. Berta Balázs és Tárnok Eszter. Diákonusok: dr. Berta-Érsek Réka, Bodor József, Czibalmos Klára. Orgonista: dr. Robert Helder

A Zwollei Harangszó korábbi számait a <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/> címen lehet elérni. Lapzártá: 2020 október 16. Webmaster: Téglásy Sándor.

Web oldalunk jelzete: <https://zwolleireformatus.nl>. A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Örömmel tapasztaljuk, hogy egyre szélesebb összefogás segíti a székely petíció ügyét

Újra „éles” a Székely Nemzeti Tanács nemzeti régiókért elindított európai polgári kezdeményezését támogató aláírásgyűjtés online felülete.

Hollandiából még közel 18.000 aláírással van szükség!

Itt, ezt a linket szíveskedjen használni: <https://eci.ec.europa.eu/010/public/#/initiative>

Az Európai Unió Tanácsa jóváhagyta a határidő visszamenőleges, 2020. november 7-ig terjedő meghosszabbítását. Mindez azért nagyon fontos, mert minimum hét országból kell összejönni az egymillió aláírásnak!

“Cohesiebeleid voor de gelijkheid van de regio's en de duurzaamheid van de regionale culturen”

Voor het slagen van de petitie zijn uit Nederland nog 18 000 steunbetuigingen dringend nodig! Steun en onderteken: <https://eci.ec.europa.eu/010/public/#/initiative>

Voor het slagen van de petitie zijn uit zeven EU landen minstens één miljoen (1.000.000) handtekeningen nodig. De één miljoen handtekeningen is bereikt, maar niet uit zeven EU landen. Uit Nederland zijn nog ruim 18.000 steunbetuigingen/handtekeningen nodig; uiterlijk tot 7 november 2020!

Steun en onderteken dit Europees burgerinitiatief en deel aub dit bericht om ook anderen uit te nodigen mee te doen!

In het cohesiebeleid van de EU moet bijzondere aandacht worden besteed aan regio's met andere kenmerken op nationaal, etnisch, cultureel, religieus of taalgebied dan de omliggende regio's

Belangrijkste doelen hiervan:

Voor dergelijke regio's, waaronder geografische gebieden zonder bestuurlijke bevoegdheden (o.a. betreft het, regio's in Roemenië en Slowakije met Hongaarse minderheden), moet economische achterstand worden voorkomen, moet duurzame ontwikkeling worden ondersteund en moeten de voorwaarden voor economische, sociale en territoriale samenhang worden gewaarborgd en dit alles op een zodanige manier dat hun eigenheid intact blijft. Daarom moeten die regio's gelijke toegang tot de verschillende EU-fondsen krijgen en moeten hun eigenheid en economische ontwikkeling worden gewaarborgd, zodat de EU zich duurzaam kan ontwikkelen en haar culturele diversiteit kan behouden.

Steun aan dit Europees burgerinitiatief vandaag nog! Aanbevolen door de Stichting Hongaarse Federatie in Nederland

Isten velünk, viszontlátásra!

A templomban a gyülekezeti szolgálattevők és immáron a gyermekek jelenlétét is beleszámítva: csak harmincan vehetünk részt!

Figyelem! Október 25-én ZWOLLÉBAN d.u. 15 órai kezdettel, az íghirdetés szolgálatát D.V.nt.

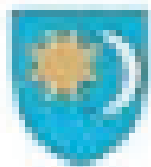
Nagy Tibor Sándor lelkipásztor végzi !!!

Együtt emlékezhetünk az 1956-os magyar forradalomról és szabadságharcról és a Reformáció közelgő emléknapjáról.

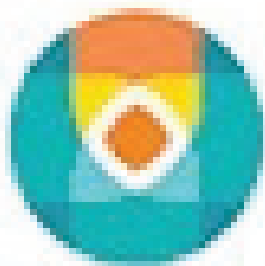
Végül, az aláíróiv online elérhetősége: <https://eci.ec.europa.eu/010/public/#/initiative>

A PRESBITÉRIUM NEVÉBEN AZ OLVASÓINKNAK ÁLDÁST ÉS BÉKESSÉGET KIVÁNUNK!

Erős várunk nekünk az Isten! Dícsértessék az Úr Jézus Krisztus! Békesség Istentől!

**Székegyföldért
megmozgatjuk Európát!**

**Polgári kezdeményezés
A NEMZETI RÉGIÓKÉRT**

www.nemzetiregiok.eu